Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 35. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 24-го ЛЮТОГО 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 24, 1982 No. 35. VOL. LXXXIX.

ПРАВОСЛАВНІ УКРАЇНЦІ ГОТУЮТЬСЯ ВІДСВЯТКУВАТИ 40-РІЧЧЯ ХІРОТОНІЇ СВОГО ПЕРВОІЄРАРХА

Савт Бавнд Брук, Н. Дж. (Консисторія УАПЦ). — Консисторія УПЦ в ЗСА, оцінюючи високо працю Блаженнішого Владики Митрополита Мстислава, Первоієрарха Української Православної Церкви в ЗСА, і зокрема визнаючи його великі заслуги для постання Осередку нашої Церкви в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж., і поставлення в ньому Церкви-Пам'ятника та заснування при ній Українського православного цвинтаря, Духовної семінарії — Свято-Софійської, побудову Дому Української Православної Культури, як рівнож його труд над розбудовою видавничої діяльности й утворенням Архіву-Бібліотеки і Музею, постановила гідно відзначити його 84-ті роковини народження і 40-ві роковини хіротонії його єпископського служіння на неділю, 16-го травня 1982 року, в новозбудованому ДУКультури.

Митрополит Мстислав

Обрано Ювілейний комітет у такому складі: почесні голови — Владики Архиєпископи Марко і Константин; діючий голова ЮКомітету, голова Консисторії о. Степан Біляк. Заступники: голова Об'єднання Сестрицтв Валентина Кузьмич; від сестрицтва Церкви-Пам'ятника — Раїса Хейлик; від Братства — Венямин Несенюк; від Ради Митрополії — о. д-р Семен Гаюк, д-р Юрій Кривелап; від Семінарії Св. Софії — о. прот. Франко Історчин; від Української Православної Ліґи — д-р Ґ. Волощак і всі Отці декани нашої Митрополії.

Консисторія просить Всечесне духовенство, парафіяльні уряди і всі прицерковні організації не влаштовувати жадних імпрез на 16-те травня, бо на цей день відбудеться всецерковне свято в честь Блаженнішого Владики Митрополита Мстислава, в якому візьмуть участь всі священики й миряни УПЦ в З'єднаних Стейтах Америки.

Сирійська армія рівняє місто Гама з землею

Дамаск, Сирія. — Сирійські війська оточили місто Гама, зруйнували його частину летунськими атаками та артилерійським вогнем, а тоді приступили до методичного здобування кварталу за кварталом.

Хоч повстале населення Гами і його мусулманське керівництво, яке очолювало повстання, ставило фанатичний спротив військовим частинам, то успіху мати воно не могло. Військові частини вжили в боротьбі проти населення всю модерну техніку, яку вони отримали з Москви, а населення та ісламські фанатики мали тільки легку ручну зброю й невелику кількість кулеметів, ґранатометів та важких ґранат. Військо не лише методично знищило місто, але безпощадно поступало з населенням. Як подають міжнародні засоби масової інформації цивільне населення Гами начисляє тисячі людських жертв. Особливо жорстокими в поступуванні з населенням були члени тайної державної служби безпеки та партійна міліція привладної соціялістичної партії Баатс, які брали участь в боротьбі на вулицях міста. Члени партії Баатс та державна служба безпеки повністю складається з членів секти алевітів, до якої належить також президент Сирії Гафез аль-Ассад та цілий уряд. Хоч секта алевітів має тільки 12 відсотків населення в Сирії, а секта сунні аж 65 відсотків, всетаки влада тієї секти триває уже понад десять років.

З урядового боку в боротьбі проти мешканців Гами брали участь 21-ша змеханізована дивізія піхоти та 3-тя панцерна й 47-ма Самостійна бриґада, яка призначена до спеціяльних завдань і має відповідний для того вишкіл і зброю та військові відділи безпеки під командою Ріфаата Ассада, брата президента. Про жорстокість боротьби свідчить факт, що військо знищило декілька мечетів, зруйнувало старинний квартал Гадгір та багато історичних будинків.

Хоч боротьба в Гамі не поширилася на інші міста, в першу черґу на найближчі Алеппо, Лятакія і Гомс, але її перебіг і застосовані методи потрясли не лише населення Сирії, але й мешканцями інших арабських країн. Через те спеціяльні відділи охорони оточили палату, де живе президент, так само зміцнену охорону отримали члени державного кабінету та державні будинки. Дипломатичні обсерватори передбачують, що випадки в Гамі поглибили внутрішній конфлікт у Сирії до пункту, де вже не може бути мирної полагоди, а рішатиме зброя й сила.

ЯПОНСЬКИХ АТОМОВИХ НАУКОВЦІВ ОГРАБЛЕНО В СССР

Москва. — Сенсацією, яка ще довго не зійде з уст москвичів є приспання й ограблення чотирьох японських атомових науковців, у поїзді на лінії Москва-Ленінград. Науковці були запрошені на конференцію в Ленінграді, де вони мали мати доповіді.

Совєтська поліція подала офіційний комунікат про випадок, в якому дала свою версію його перебігу. Згідно з тим офіційним комунікатом, грабіжники наперед підкинули усипляючі гази в купе, де перебували японці, а коли ті позападали в сон, ввійшли до купе, до якого вони мали ключі й забрали документи, совєтські візи, гроші й подорожні чеки. Після того вони зникли, а тільки після відкриття злочину совєтська поліція арештувала двох подорожніх того поїзду в часі, коли вони висідали з поїзду. Згідно з інформаціями совєтських офіційних чинників, арештовані є грузинами й не мали вони квитків до станції, на якій вони висідали, а до іншої. До 24-ох годин після випадку совєтські органи безпеки знайшли на полях між Москвою й Ленінградом пашпорти й візи, але нічого іншого. Публічна опінія в СССР та міжнародні спостерігачі в Москві здивовані тією вийнятковою успішністю діяльности КҐБ і міліції, які в такому короткому часі знайшли на великих просторах всі пограбовані документи. Японська амбасада повідомила, що вона приймає до відома офіційне вияснення.

Але як серед населення Москви так і серед закордонної колонії одверто висловлюють сумніви в правдивість офіційної версії. Вправді органи безпеки подали в комунікаті, що випадки такої грабіжницької техніки в поїздах СССР мали вже місце, але прецизність переведення цілої операції вказує радше на співпрацю обслуги поїзду з грабіжниками. Взагалі цілий випадок має всі познаки шпигунської акції з боку органів КҐБ. В якийсь час після випадку речник японського міністерства закордонних справ Шоґі Найто повідомив: „Нас поінформовано про інцидент. Злочинців схоплено й усе покрадене ними відібрано. Ніяких дальших інформацій не маємо й тому не можемо подати остаточних висновків".

ДРУЖИНА М. СИМЧИЧА ВИСТУПИЛА НА ЗАХИСТ ЧОЛОВІКА

Гельсінкі (УІС „Смолоскип"). — На Захід дістався лист дружини українського політв'язня Мирослава Симчича Раїси до начальника Управління виправно-трудових установ Запорізької области Петруня. Стало відомо, що вона написала також протест-прохання до генеральмого прокурора СССР А. Рекункова.

Мирослав Симчич народився в 1923 році в селі Верхній Березів Косівського р-ну Івано-Франківської области; був засуджений за участь в ОУН і УПА 13-го квітня 1949 року на 25 років ув'язнення, а 7-го грудня 1953 року — на додаткових 10 років за участь у табірній групі. 2-го серпня 1956 року Комісія Президії Верховної Ради СССР знизила до 10 років термін покарання Симчичеві і він був звільнений 7-го грудня 1963 року. В 1967 проти Симчича завели нову справу, а 19-го січня 1968 року повернули його досиджувати 14 років за вироками з 1949 і 1956 років.

Нижче подаємо повний текст листа Раїси Симчич до начальника Управління ВТУ Запорізької области в перекладі з російської мови.

„Начальникові Управління ВТУ Запорізької области Петруневі.

Мій чоловік, Симчич Мирослав Васильович, 1923 року народження, відбуває покарання у ВТУ-310/88 від 14-го лютого 80 року. Перед тим він перебував у ВТУ Мордовської АССР, у Пермській області. Протягом цілого часу ув'язнення від 1968 року мій чоловік працював по дві зміни і систематично давав матеріяльну допомогу сім'ї, підтримував зв'язки в листах. За добросовісне відношення до праці, за перевиконування норм виробітку був неодноразово заохочуваний додатковими побаченнями і посилками.

Але це було поки Симчич був молодший і здоровіший.

17-го лютого 1980 року на мою просьбу Симчича перевели в установу ЯЯ-310/88. Симчичу 58 років. Він боліє гіпертонією, має виразку дванадцятипалої кишки і виразку шлунку. Часто хворіє радикулітом. Працює в міру своїх сил на збиранні ящиків. Я говорила з начальником загону (вони часто міняються) і ніхто мені не говорив нічого поганого про нього. Відповідають мені: 'Нічого. Працює, журиться родиною; старається заробити і допомогти родині".

Це було тоді, коли Симчича перевели на більш платну роботу. Але він там не витримав — скував радикуліт, і він прохворів півроку. У вересні було таке загострення, що на особисте побачення прийшов на милицях (20-го жовтня 1980 року). Потім місяць перебував у лікарні. Після звільнення з лікарні працював на збиранні ящиків. Але тут за нього взявся начальник установи підп. Григоренко. Поки Симчич перебував на стаціонарному лікуванні у його речах зробили обшук і вилучили три стереопоштівки на релігійну тему.

Так, Симчич вірить у Бога, але це не перешкоджає ані родині, ані державі. Ті поштівки він привіз ще з Уралу і ніде не було з цієї

(Закінчення на стор. 6)

У Стемфорді вшанують Патріярха Йосифа

Стемфорд, Конн. (Р.Р.). — В неділю, 14-го березня ц.р., відбудеться Український день Малої Семінарії св. Василія у Стемфорді, присвячений 90-літтю з дня народження Глави Української Католицької Помісної Церкви Патріярха Йосифа.

О год. 10:30 рано почнеться Архиєрейська Служба Божа, на якій президіюватиме Владика Василь Лостен, а яку відправить Владика Роберт Москаль у співслуженні о. ректора Івана Сквілєра, о. директора Петра Дудяка. Дияконуватиме о. префект Іван Заверуха.

О год. 12-ій вполудне — спільний обід, а в годині 1-ій — змагання в доповідях. Темою змагань — українські свята. В змаганнях братимуть участь студенти четвертого року Малої Семінарії св. Василія: Тарас Ганкевич, Андрій Ганущак, Стефан Дутковський, Іван Верхнянський та Ігор Міджак.

Членами жюрі будуть: о. шамбелян Стефан Чомко, Ярослава Кукіль та д-р Богдан Сілецький.

Деклямації виконають: Андрій Ленцик, Марко Бура, Матей Оріховський, Тарас Чайковський та Йосиф Шупа.

В програмі виступить шкільний хор під керівництвом проф. Йосифа Роля. Шкільна танцювальна група виступатиме під керівництвом Володимира Уздейчука.

АФЛ-КІО закликає до посилення санкцій проти Москви і Варшави

Бол Гарбор, Фла. — Екзекутивна рада найбільшої американської профспілки — Американської федерації праці, Конґресу індустріяльних організацій (АЛФ-КІО) яка відбуває свою зимову сесію у Бол Гарбор на Флориді, звернулась із закликом до президента Роналда Реґена, щоб він дотримав своєї обіцянки про збільшення санкцій проти Совєтського Союзу і польського уряду, якщо ситуація в Польщі погіршиться і воєнний стан не буде знесений.

„Ситуація в Польщі не тільки що не поліпшилася, — говориться у зверненні Екзекутивної ради АФЛ-КІО, — але режим систематично затискає контролю над польським народом". На думку профспілкових діячів Президент не дотримав слова і не проголосив ембарґа на доставу товарів до СССР, а також, послухавши американських банкирів, сплатив відсотки польського уряду в банках, замість того, щоб проголосити банкрутство польської держави.

Пізніше президент цієї профспілки з 15 мільйоновим членством Лейн Кирклейд заявив у розмові з кореспондентами, що президент Реґен повинен був проголосити ембарґо на доставу зерна до СССР. Більше того, на думку Кирклейда Америка повинна виступити рішучіше навіть тоді, як альянти ЗСА не дуже з такою тактикою погоджуються. Екзекутивна рада відкинула арґументацію федерального Уряду про те, що, мовляв, Совєтський Союз купуватиме товари в інших країнах і на цьому потерплять американські фармери і підприємства.

На сесії АФЛ—КІО виступила з довшим привітальним словом представниця вільної профспілки „Солідарність" Маґда Войцік, яка ще перед проголошенням воєнного стану в Польщі виїхала спершу до Німеччини, а потім до ЗСА. Вона подякувала американському робітництву за допомогу і просила настоювати на тому, щоб польський уряд Войцеха Ярузельского звільнив усіх профспілкових діячів.

Політичні і профспілкові спостерігачі кажуть, що чергова критика політики теперішньої Адміністрації напевно поглибить різниці поглядів між профспілкою і президентом Р. Реґеном, за яким раніше принаймні 40 відсотків членства АФЛ-КІО голосували.

ВІДБУЛАСЯ ЗУСТРІЧ ІЗ ПРЕДСТАВНИКАМИ ДЕПАРТАМЕНТУ СПРАВЕДЛИВОСТИ

Вашінґтон. (Я. Татомир). — В середу, 13-го січня, тут у Департаменті справедливости відбулася зустріч представників семи центральних організацій американських громадян східньоевропейського походження з представниками цього Департаменту у справі судових слідств проти т. зв. „нацистських воєнних злочинців". Справи ці веде, як відомо, Бюро спеціяльних слідств (БСС), що його очолює Алан А. Раєн. Зустріч тривала понад дві і пів години.

Українська група під час розмов в в Департаменті справедливости (зліва): Ю. Білоконський, В. Німилович, П. Венгрин, Дз. Швед та І. Шандор.

Зустрічі з представниками Департаменту вимагали у спільному листі до головного прокуратора Вілліяма Френча Смита такі організації: Болгарський Національний Фронт, Естонсько Американська Національна Рада, Американсько-Латвійське Товариство у ЗСА, Литовсько-Американська Громада у ЗСА, Координаційний Комітет Мадярських Організацій у Північній Америці, Ліґа Проти Знеславлювання Українського Імени та Чехо-Словацька Національна Рада Америки.

Для зустрічі головний прокуратор делеґував свого заступника Ловелла Дженсена, начальника кримінального відділу Департаменту справедливости. Крім Дженсена взяв участь у зустрічі його заступник М. Ричард і шеф БСС А. Раєн.

Від українців були тут представниці філядельфійської Ліґи проти знеславлення українського імени Дзвінка Швед і Ніля Павлюк, представник клівлендського Комітету проти совєтських свідків Юрій Білоконський, Василь Німилович і Петро Венгрин та адвокат Іван Шандор, містоголова Українсько-Американського Товариства Адвокатів.

Голова Ліґи Дзвінка Швед з'ясувала справу так: „Тому, що ви прийняли до уваги совєтські свідчення проти оскаржених у коляборуванні з німцями, витворилася така ситуація, що чужа тоталітарна держава діє тут з допомогою американської судової системи і переслідує ворогів СССР, які живуть у ЗСА. Тож судові розправи проти уявних 'нацистських воєнних злочинців' слід уважати політичними розправами, в яких Москва осягає свої політичні цілі. Совєти роблять це, щоб дискредитувати своїх політичних ворогів перед світом і представити їх як нелюдських вбивців і антисемітів".

Подібну думку висловив д-р Тоні Пармінґ, професор Мерилендського університету, один з речників американських громадян естонського походження. Він сказав: „Досі БСС вело ці слідства у спосіб, який грозить тим, що довга рука совєтського терору сягатиме на форум американських су-

(Закінчення на стор. 6)

Д-Р Р. ОСІНЧУК ДОПОВІДАТИМЕ В ЛМКЛЮБІ

Ню Йорк, Н. Й. — В п'ятницю, 26-го лютого ц.р., тут в Літературно-Мистецькому Клюбі, 136 Друга авеню, у програмі п'ятницевих вечорів доповідатиме д-р Роман Осінчук. Він говоритиме про свої враження із святкувань 90-річчя Їх Блаженства Патріярха Йосифа у Римі. У другій частині програми — питання, відповіді, товариська гутірка.

У світі

З ПЕКІНУ НАСПІЛИ ВІДОМОСТІ, ЩО ПІСЛЯ довгих, декілька разів перериваних пертрактацій, врештім дійшло до вступного порозуміння поміж князем Сіґануком і його групою та комуністичною групою Поль Пота, яка була при владі після скинення режиму Сіґанука аж до окупації Камбоджі в'єтнамськими воєнними частинами та насадження ними нового комуністичного маріонеткового уряду. Обидві сторони висловили бажання й надію, що й третій чинник спротиву проти В'єтнаму й Москви, а саме група, колишнього прем'єра Сон Санна, також пришле свого відпоручника до Пекіну й приступить до спільного фронту. Уряд КНР при цій нагоді повідомив, що він не тільки дає приміщення й схоронення самостійницьким елементам Камбоджі, але також допомагає й допомагатиме їм у дальшій визвольній боротьбі проти В'єтнаму й Москви та їхніх совєтських наємників. У вступному порозумінні, підписаному Сіґануком і Хіє Самфаном, устійнені підстави дальшої співпраці, яка полягатиме на координації завдань і взаємній допомозі при збереженні автономних привілеїв кожної з тих груп.

ПРЕЗИДЕНТ МЕХІКО ХОЗЕ ЛЬОПЕЗ ПОРТІЛЬЙО прибув із одноденною візитою до Нікараґуа. Крім політичних розмов з урядом, який пов'язався тісно з Москвою і разом з Кубою підбурює та організує ліві протидержавні угрупування в країнах Середньої Америки, Портільо виступив з публічною промовою перед тисячами мешканців Менаґуа, столиці Нікараґуа. Він підкреслив, що, мабуть, саме тепер минає остання пора, коли при добрій волі можна привернути мир й добросусідські стосунки між країнами Середньої Америки та ЗСА. На перешкоді тому стоять, у першу черґу, відносини між Кубою, Нікараґуа та ЗСА. Відносини дійшли до дуже критичного стану, й коли тепер не наступить зворот, може дійти до довгого відкритого конфлікту. Мехіко може перебрати на себе ролю посередника, але для цього потрібно доброї волі з обидвох сторін. Президент Портільйо пригадав, що минулорічна зустріч державного секретаря Александра Гейґа з віцепрезидентом Куби Карльосом Рафаелем Родріґезом в Мехіко відкрила дорогу до діялогу, який, одначе, дотепер не розвинувся.

УРЯДОВІ ВІЙСЬКА ЕТІОПІЇ РОЗПОЧАЛИ нову велику офензиву проти гнізд і осередків національних повстанців Еритреї. З етіопськими урядовими військами перебувають совєтські військові дорадники й інструктори. Офензива етіопських військ має характер добре підготованої бойової операції, в якій узгляднені всі суттєві моменти. Постачання наступаючих відділів — без закиду, зв'язок працює задовільно, командні пункти, які під наглядом совєтських старшин, виконують успішно свої завдання. Оперативною ціллю першої фази наступу є здобуття гірської оселі Накля, в якій і довкруги якої містилися бази й керівні осередки Еритрейського народного визвольного фронту, що його знищення є головною ціллю етіопської офензиви. Керівництво того фронту знало про підготову великого сконцентрованого наступу й тому вже від довшого часу провадило наскоки, щоб перервати оточувальний ланцюг. Речник фронту Гаґос Ґебреґевет відбув зустріч з репортерами в Ню Йорку й на тій зустрічі подав перебіг етіопської офензиви. Він сказав, що етіопські війська вживають важку артилерію і танки совєтського виробу, а крім того, совєтські літаки МІҐ-21, МІҐ–23 та гелікоптери МІ-24. Крім цього, по боці урядових військ є колони й технічні служби лівійської армії. Всім командують 400 совєтських інструкторів. Крім допоміжних служб, наступаючі відділи нараховують понад 90,000 вояків.

З БЕЙРУТУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ ПРО ЗАГОСТРЕННЯ розходжень між ПВО і урядовими чинниками Савдійської Арабії. ПВО закинула Савдійській Арабії публічно, що її уряд поглибив оборонну співпрацю з Вашінґтоном і для тієї цілі навіть створив спільну савдійсько-американську комісію оборони. На це публічні засоби інформації Савдійської Арабії, які є під впливом державних чинників, виступили рішуче проти ПВО. Савдійські преса й радіо звернули увагу чинникам ПВО, що без савдійської допомоги вони не змогли б провадити своєї збройної й дипломатичної акцій. Савдійський міністер інформації шейх Мохаммед Абдо Ямані назвав закиди ПВО проти Савдійської Арабії „брудними інсинуаціями". Речник ПВО Çаляг Халяф, який виступає під відомим псевдом Абу Іяд, подав в пресовому інтерв'ю, що Савдійська Арабія робить помилку своєю приязною політикою з Вашінґтоном.

В Америці

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ ЕДВАРД КАЧ, НЕДАВНО переобраний на це становище, виявив бажання кандидувати на губернатора нюйоркського стету, використовуючи ту обставину, що дотеперішній губернатор Гю Кері відтягнув свою кандидатуру і не старатиметься про перевибір осінню цього року. Про своє бажання кандидувати посадник Кач поінформував кореспондентів в понеділок, 22-го лютого ц.р. на спеціяльній пресовій конференції. Рішення Кача наступило після кількох тижнів спекуляцій і пертрактацій посадника з його політичними дорадниками і приятелями. Ще кільканадцять місяців тому Кач, на запитання кореспондентів заявляв, що він ніколи не старатиметься про вибір на інше становище в Олбані чи Вашінґтоні. В листопаді минулого року Кач був перевибраний на посадника великою більшістю голосів, як одинокий кандидат в історії міста від обидвох — Демократичної і Республіканської партій. Згідно із законами міста пост Кача, якщо він буде обраний на пост губернатора, перейме президент міської ради Карол Беллямі, яка, однак, в 1983 році мусить старатися про перевибір у спеціяльних виборах.

КОНФЕРЕНЦІЯ ГУБЕРНАТОРІВ, ЯКА, ЯК ВІДОМО, вібулася в кінці минулого тижня у Вашінґтоні, відкинула прохання Уряду, щоб губернатори розглядали, як дві окремі справи — „новий федералізм" президента Роналда Реґена і новозапропонований бюджет Адміністрації на 1982-83 фіскальний рік. Губернатор Ричард Снеллінґ з Вермонту, який у цій каденції виконував функцію голови конференції губернаторів заявив, що більшість учасників погодилась, що „новий федералізм" і бюджет не можна розглядати окремо, бо у запропонованому Р. Реґеном бюджеті вже є частина „нового федералізм", тобто перебрання великої відповідальности стейтів на соціяльні програми. З довшим вияснення у цій справі виступив на конференції директор бюджету в Уряді президента Реґена Дейвид Стокмен.

АҐЕНТСТВО АССОШІЄЙТЕД ПРЕСС ІНФОРМУЄ, що Уряд президента Роналда Реґена отримав докладне звідомлення від Центральної Розвідчої Аґенції, що Совєтський Союз вживав і вживає сьогодні хемічну зброю в Південній Азії, від якої досі загинуло тисячі осіб, зокрема у В'єтнамі, Камбоджі, Афганістані й інших країнах. Аґентство повідомляє при тому, що Сі-Ай-Ей отримало достатні докази на вживання цієї зброї, включно з так званим „жовтим дощем", що його тепер совєтські військові частини вживають в Афганістані для поборення

ПАТРИША РОБЕРТС ГАРРІС, одинока негритянка в кабінеті колишнього президента Джіммі Картера, остаточно вирішила кандидувати на посадника Вашінґтону в Дистрикті Колюмбія і дала дозвіл її прихильникам з демократичної партії створити фінансовий комітет, який займається збіркою фондів потрібних для передвиборчої кампанії. П. Гарріс спочатку була секретарем Департаменту розбудови міст, а потім Департаменту здоров'я і суспільної служби.

НА ЗАПИТАННЯ КОРЕСПОНДЕНТІВ Джеймс Бейкер, шеф персоналу у Білому Домі і один з найближчих співробітників президента Роналда Реґена відповів, що не зважаючи на передбачені зміни в Палаті Репрезентантів в користь Демократичної партії після виборів осінню цього року, Республіканська партія все одно не втратить своєї притягаючої сили і передбачувана перемога, чи виборчі здобутки демократів будуть тільки тимчасовими, поки не пічне діяти економічний плян Президента. Дорадник Р. Реґена вважає, що сподівані здобутки демократів будуть наслідком рецесії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-8964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Вислужництво і самореклама

Одним з найбільших злочинів совєтської системи — є руїна людини й національних спільнот, що її вона переводить усюди там, де вдається здобути владу й закріпитися. В ім'я свого клясового принципу нищить вона національні спільноти, щоб зробити їх погноєм для російського імперіялізму, а людину — її мораль і характер нищить вона, щоб панувати над людиною, зробити її знаряддям у своїх руках.

В обидвох відношеннях український народ потерпів дуже багато, може найбільше між усіми іншими народами. Бо тиск російського імперіялізму на нього триває довгими десятиліттями й століттями. Як потерпіла українська людина, до якого упадку може привести її совєтська система, показують приклади, що їх знайдемо на кожному кроці, а найяскравіші приклади дають нам прізвища мистців слова, пера і кисті, великі суспільні діячі і науковці, які зі здобутих ними вершин зійшли до рівня найгіршої людської моральної нужди, бо їх зламав або зігнув совєтський режим. Серед тих великих імен в сучасному чи не на найпершому місці автор „Соняшних клярнетів" і „Золотого гомону", „Вітру з України" і „Скорбної Матері", який впав до „'дної ями", в якій з-під його пера виходили теревені про „колективізацію-традицій підрізацію", „нехай Европа кумкає" та інші подібні „шедеври" соцреалізму. А інших прикладів, сохрань Господи! Ось інший геніяльний поет дійшов до того, що в часі, коли в комуністичних млинах гинули тисячі й мільйони людей, виписував „волю Сталіна між нами і слово Сталіна між нас", а ще інший скотився до „самостійної дірки", звідки його людський талант і людський характер ніколи не піднеслися.

На буйному полі нашого національного відродження виросло цвинтарище знівечених талантів і людського горя, людей потоптаних і зломаних, застрашених і потолочених. Творчі таланти стали панегіристами й одописцями тиранові і малим тиранчикам, які на хребтах своїх батьків і взагалі людей будували свої кар'єри. На тому цвинтарищі ті, які ради лакомства нещасного та для життєвих вигід і розкошей продали свою душу і своїм розумом служать ворогові свого народу й взагалі людського роду — Совєтському Союзові.

Серед них у наші дні на одному із перших місць — Віталій Коротич. Замолоду поет, який заповідався добре, за професією — лікар, який свій шляхетний фах проміняв на зовсім нешляхетну ролю слуги блазня для чужого пана.

Коротич — це водночас ілюстрація, як низько може впасти людина, яка зійшла до ролі прислужника антинародній владі. Коротич сьогодні на одному з перших місць, як це завжди в Москві було з тими, що стали вірними слугами „атєчества чужого". Про нього є в телебаченні і в радіо, для нього завжди місце в „Литературной Газете" і на партійних трибунах. У нього зате завжди тільки одно на увазі: прислужитися режимові й заслужити за це для себе якнайбільше ласк від нього.

Навіть трагедію Бабиного Яру той робітник пера використовує для себе і своїх цілей. Пам'ять понад сто тисяч помордованих породжує у нього тільки один відгук: що він з того матиме? В. Коротич також забрав слово у гарячій, бо наболілій терпіннями безконечних жертв українсько-жидівській дискусії, в якій велике місце займає Бабин Яр у Києві і жахливі дні гітлерівської окупації. Бабин Яр — спільна братня могила для українських і жидівських мешканців Києва, для тих, що жили там з роду в рід і для тих, що прийшли сюди з різних українських земель: для Олени Теліги і її чоловіка Михайла, для Івана Рогача і Івана Кошика, сестер Суховерських і пані Ярембаш, Романа Біди і інженера Сиченка...

А для Коротича це місто — безбатченко, місто анонімного „совєтського народу", що не має ні коріння, ні минулого, ні слави пройдених тисячоліть, ані великої візії перед собою. А люди в тому Києві — це не звичайні як усюди люди: українці, поляки, жиди, росіяни і всі інші, а совєтські „ґражданє"; навіть у дітях Коротич бачить не людей, а тільки „наших совєтських людей".

За диригентською паличкою совєтського агітпропа русотяпа Коротич повертає голову, як рослина за сонцем, і теревенить про те, чого хоче від нього саме в цей час шеф відділу пропаганди ЦК КПСС. Завтра він заспіває інакшої, яку знову вкаже йому такий самий агітпроп. Але над тим усім у Коротича власний інтерес. Свою відповідь у „Ню Йорк Таймсі" на статтю Люсі Давідовіц Коротич починає і закінчує саморекламою: „Я є поет, я народився у Києві, навчався, писав тут усі мої книжки, закінчив фільм про науку Бабиного Яру... Стаття Давідовіц збіглася з телевізійною прем'єрою моєї кінокартини...". Чи можна ще більше про себе написати?

Володимир Левенець

ДОБРЕ І ПРИКЛАДНЕ ДІЛО УНС

Досі на тему необхідности матеріяльної допомоги українцям у Польщі появилося чимало заміток, закликів, комунікатів тощо, і це вказує, що серед українських спільнот на поселеннях у вільних країнах світу назріває свідомість необхідности не тільки тимчасової допомоги у зв'язку з тамошнім політичним і економічним станом, що постав у висліді поганої комуністичної господарки, боротьби проти вільної профспілки „Солідарність" і проголошеного воєнного стану, але створення постійного фонду, з якого могли б користати потребуючі українці у тій країні. А втім колись треба перейти з теоретичних міркувань над цією справою до конкретних діл, тобто розпочинати реалізацію того, про що може ми задовго говорили в площині теорії.

Добрий початок цьому ділові дали в останньому часі Українська Католицька Церква у З'єднаних Стейтах Америки і Український Народний Союз, що об'єднує у своїх організаційних рядах кількадесят тисяч членів, свідомих і активних українців, майно якого перейшло вже 44 мільйони долярів і Українська Будівля якого притягає увагу своїх і чужих, не згадуючи про його друковані видання — щоденник „Свободу", „Український Тижневик" і дитячий журнал „Веселку", як і численні книжкові видання, зокрема монументальну Англомовну Енциклопедію Українознавства.

Чималу суму, яка напевно переходить мільйони долярів, витратив і витрачає під теперішню пору УНСоюз на допомогові цілі і на допомогу українському народові в його змаганнях за свободу і незалежність. Редактор Антін Драган у статті „Український Народний Союз у своє 85-річчя", надрукованій у „Альманаху УНС" за 1979 рік, пише, що „кожний, хто завдасть собі труду, щоб познайомитись з історією цієї Української заморської твердині, неодмінно прийде до того самого висновку, до якого свого часу прийшов найбільший союзовець д-р Лука Мишуга, сказавши, що „щось більшого, впливовішого і вартіснішого ми на цій землі вже не збудуємо".

А тепер повернімся до нашої основної теми — допомоги українцям у Польщі. Чи змінились там політичні, а тим більше економічні обставини? Ні, не змінились. Заскорузла форма комуністичної господарки, яка переходить уже в десятиліття, триває далі, і крім ліквідації цієї системи — іншого виходу немає. Очевидно однією з найбільших турбот сьогоднішніх господарників у Польщі є цілковито занепала економіка і постала на цьому тлі господарська криза. Бракує харчів, товарів першої потреби, які вже давно держава перестала постачати населенню, яке збайдужіло і перестає взагалі вірити у здібність уряду розв'язати ці складні питання. А втім таке становище можна помітити також в інших комуністичних державах, зокрема в самому Совєтському Союзі. Польща не становить винятку, навпаки, вона є тільки віддзеркаленням того стану, який панує у комуністичному бльоці.

Не змінилась також настанова польських офіційних чинників до української меншости, яка, як подавали різні статистики, переходить 300,000 душ і є одною з найкраще зорганізованих і динамічних груп у країні. Започатковані ще в 1947 році — екстермінація українців, насильний вивіз із прадідівських земель на території, відзискані Польщею від Німеччини, і політика асиміляції тривають до наших днів. Не допомогли протести лемків-ветеранів в совєтської і польської армії, Українського Суспільно-Культурного Товариства (УСКТ), українських громад у діяспорі, багатьох впливових одиниць. Українці не можуть повертатися на рідні землі; місцеві воєвідські адміністратори все ще ставлять перешкоди у праці УСКТ, не допускають до розвитку мистецьких одиниць і мистецької самодіяльности, здавлюють розвиток української культури і шкільництва. На протязі останніх 20 років зліквідовано або знищено в Польщі понад 300 українських церков, манастирів і будівель архітектурної й історичної вартости. Не слід забувати також про існування шовінізму, що його уряд підсичує різними антиукраїнськими публікаціями. Можливо, що в майбутньому, коли архівні матеріяли стануть доступними, довідаємося ще й про інші дискримінаційні практики комуністичних правителів супроти українців; за плечима цих правителів, як відомо, стоїть Москва.

У таких умовах і серед таких тяжких обставин живуть і працюють наші брати і сестри у тій народно-демократичній країні. Немає, отже, сумніву, що українська діяспора не буде і не сміє спокійно приглядатися і прислуховуватися до матеріяльних нестатків і політичного та релігійного упослідження українців в Польщі. У початковій стадії піонерську роботу зробили ієрархи Української Церкви і ЗУАДК; тепер з новою свідомою ініціятивою вийшов Владика Стефан Сулик, Митрополит УКЦеркви в З'єднаних Стейтах Америки, шляхетні почини якого конкретно підтримав Головний Екзеку-

(Закінгення на стор. 6)

Святослав Караванський

Дружня бесіда

ПИТАННЯ: З якою метою кремлівська хунта прийняла „закон" про громадянство, згідно з яким усі еміґранти із СССР (разом з дітьми) є громадяни Совєтського Союзу? Це ж суперечить здоровому глуздові та міжнародному праву (І. Улянець).

ВІДПОВІДЬ: Саме існування СССР суперечить здоровому глуздові, як і міжнародному праву, однак, на жаль, він існує.

Щождо законів, які „ухвалює" Верховна Рада СССР, то їх задумує і укладає кремлівська кліка, маючи на увазі певні наміри. Коли перед кремлівськими босами встає проблема, що їхні дії суперечать законові, вони, довго не думавши, застосовують закон до своїх потреб.

Наприклад, згідно із законом, запровадженим за Хрущова, в'язні мали право писати до партійних органів СССР нецензуровані листи. Але, коли у таборі опинився ряд дисидентів, які користуючись цим законом стали писати до всіх партійних інстанцій (почавши від райкому партії) і стали впливати на саму партійну еліту, закон став невигідний. Я сам, бувши повторно заарештований, написав багато заяв до партійних органів УССР та СССР. Тільки це тривало недовго. (Вже після Хрущова) 1966 або 1967 року — точно не пригадую, було прийнято новий закон, згідно з яким нецензуровані листи можна було слати лише до прокуратури. Таким чином Кремль ізолював свою ж еліту від спілкування з дисидентами, від впливу їхніх крамольних ідей.

Це саме, очевидно, і із законом про громадянство. Московським босам треба було „узаконити" свої піратські дії щодо еміґрантів. А дії ці мали і мають місце. Я, знаю, наприклад, такий факт: 1974 року приїхав до СССР з Канади, як турист, колишній (до 1941 р.) совєтський громадянин Цинарідзе. Тут він був заарештований і його поставили перед совєтський суд за злочини, які він нібито вчинив у 1943-44 роках. Цинарідзе дістав вищу міру, яку замінили на 15 років. У таборі Сосновка я з ним і зустрівся.

В усіх судових документах Цинарідзе був записаний, як громадянин СССР, дарма що він уже років 30 мав канадське громадянство. Цинарідзе казав, що якщо б він був хоч трохи в чомусь винен, він був би не приїхав до СССР. Не чувши за собою нічого, він приїхав. Та він не зважив на те, що його особа могла якимось чином перешкодити роботі совєтської аґентури в Канаді. І совєтська розвідка поклала усунути його зі своєї дороги. Зфабрикувавши на нього справу, вона це і зробила. Цинарідзе прожив у таборі п'ять років і помер від інфаркту.

Наявність нового закону про громадянство полегшує кремлівським злочинцям вершити свої темні діла.

Ярослав Татомир

ПРИЦІЛ — АМЕРИКА

Target-America: The Influence of Communist Propaganda on U. S. Media. By James L. Tyson, Published By Regnery Gateway, Chicago.

II

Внутрішні підпомагачі Москви у ЗСА

Найбільш шкідливою для ЗСА є протиамериканська пропаґанда, що її Москва веде при допомозі таки самих американських горожан. Тайсон твердить, що не всі ці домашні підпомагачі Москви у протиамериканській пропаґанді є комуністами, деякі з них — це ліві ліберали; є між ними і наївні ідеалісти, які не свідомі того, що Москва зручно вживає їх для своїх цілей.

Френсіс Ватсон, експерт у ділянці підривних і терористичних груп, дослідник Рокфорд інституту, писав ще у 1977 році, що ЗСА є 2,400 різних лівих радикальних груп. Тайсон вираховує деяку кількість із цих груп, які допомагають Москві у її пропаґанді, а в цій статті тільки згадано про найбільші і найважливіші з них.

Організації правників

Однією з груп, які допомагають Москві, є Крайове товариство (гілд) адвокатів. Це товариство має кілька тисяч членів і бюра у 50-ти містах. НТА має тісні зв'язки з Міжнародною асоціяцією демократичних адвокатів, яка є, — як каже Тайсон, — комуністичним „фронтом".

Друга з-поміж них — це Американська юнія громадянських свобід. До тієї організації належить, наприклад, Вілліям Канстлер — відомий з оборони всяких лівих революціонерів; Леонард Будін — батько Кетті Будін, яку недавно зловили під час нападу на панцерне авто для транспорту грошей, при чому згинуло два поліцисти і сторож авта; Том Гайден — чоловік відомої лівої активістки Джейн Фонда і т. д.

До цього типу організацій належить теж Центр для конституційних прав та Компанія проти шпигування Уряду. Ця „кампанія" притягнула до співпраці більше як вісімдесять (!) крайньолівих, але теж і ліберальних некомуністичних організацій, таких, наприклад, як Американська юнія громадських свобід, яка старається вислати Володимира Половчака до Совєтського Союзу; Чорні Пантери; Крайовий комітет для відновлення справи Розенберґів; видавництво журналу „Проти-шпигун"; Міжнародна жіноча ліга для миру і свободи і т. д.

Сюди можна зарахувати і Фундацію Рубіна, Фундацію Штерна, Фонд для миру й інші.

„Тінк-Тенки"

Основними базами лівої пропаґанди є т. зв. тінк-тенки, організації „експертів", заанґажовані у дослідах і публікації різних „наукових аналіз", які теж влаштовують конференції, семінари і виголошують доповіді. Ці „експерти" часто свідчать перед Конґресом, Сенатом, дораджують різним департаментам Уряду і т. п.

Найважливіший із „тінк-тенків" це Інститут для політичних студій, Центр для студій безпеки, Комітет для публічної справедливости, „Проти-шпигун" (журнал), П'ята група і багато інших, які ведуть пропаґанду проти „Сі-Ай-Ей" і ФБІ, слідять за тайними аґентами „Сі-Ай Ей" і опубліковують їхні прізвища і т. п.

Усі згадані організації і групи не мали б великого впливу і не приносили б надто великої шкоди, якщо б вони не діставали широкого і часто співчуваючого розголосу і підтримки від великих пресових органів і телебачення.

Намагання осліпити Америку

Одною із дуже успішних акцій Москви були акції проти Сі-Ай-Ей та проти ФБІ. Ці дві аґенції — наче очі ЗСА у світі, і Москва докладала і докладає усіх старань, щоб знищити ці обидві аґенції і в цей спосіб осліпити свого „ґлавного враґа" Америку. І недавно Москва була вже дуже близько до осягнення цієї своєї мети. Найбільш неймовірним і трагічним є те, що Москва осліплювала Америку руками таки самих американських горожан...

Зокрема завзятою, але при тому добре замаскованою була війна Москви і місцевих комуністів проти Сі-Ай-Ей. Багато західніх журналістів, науковців і законодавців, які допомагали нищити цю преважливу для безпеки країни аґенцію, не здавали собі справи з того, що вони діяли на шкоду власній країні і на користь Москви.

Коли пропаґанда проти Сі-Ай-Ей розвивалася у пресі, телебаченні і Конґресі, „ніхто не згадував про те, — каже автор, — що ці атаки організували КҐБ і совєтські пропаґандивні органи..."

„Може найбільшою іронією є те, — пише Тайсон, — що навіть багато високих урядовців Сі-Ай-Ей, здається, не здавали собі справи з цього, що Совєтський Союз маніпулював нами, наче шнурками в ляльковому театрі..."

(Продовження буде)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ
Редаґує Лев Яцкевич

Діямантовий ювілей електричної енерґії

Дня 21-го жовтня 1879 року група американських науковців на чолі з Томасом Альвою Едісоном, зібралися навколо маленької скляної лямпочки, в якій крізь кусок карбонізованої бавовни проходив електричний струм, вирощуючи блискуче золоте світло. Це світло протривало 40 годин, і загально цей день вважають початком електричної доби.

Ще до кінця того року Едісон виставив нововинайдену електричну жарівку до прилюдних оглядин, освітивши електричним струмом частину міста Менло Парк, Ню Джерзі, в якому була приміщена його славна „Ляборaторія винаходів".

На протязі трьох років на вул. Перл у Ню Йорку діяла перша в світі центральна електрична станція з погоном парової машини, що постачала струм для освітлення 440 електричних жарівок.

Перше сторіччя, що проминуло від винаходу електричної жарівки, було сповнене небувалих змін та мерехтливого розвитку електричного промислу в ЗСА. І так уже в році 1902 працювало в Америці 3,600 центральних електрівень та біля 50,000 льокальних електричних станцій, що разом вирощували 1 мільйон кіловат годин річно. В 1980 році продукція електричного струму дорівнювала одному більйонові кіловат годин на рік. Цю майже неймовірну кількість електричної енерґії вирощують приватні компанії (власність 3 мільйони акціонерів) та федеральні, стейтові і міські електрівні, розташовані здебільшого на півдні та заході Америки.

Шалений ріст продукції електрівень та щораз більше споживання електричної енерґії значно обнизили її ціну від того часу, коли перша електрична станція на вул. Перл почала вирощувати електричний струм для публічного вжитку.

Для виробництва одної кіловат-години ця станція витрачала 10 фунтів вугілля, що коштувало тоді 24 центи, цебто стільки, скільки заробляв не фаховий

(Закінгення на стор. 5)

Василь Верига

УКРАЇНІКА В КОНҐРЕСОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ

II

Україніка К. Б. збільшувалася з дня на день завдяки закупам таки самої Бібліотеки, виміни нових книжок, зокрама совєтських видань, а також і дарами поодиноких громадян, а зокрема тим, що Конґресова Бібліотека, як національна бібліотека ЗСА, стала сховищем усіх видань, які хотіли мати „копірайт", а також кожний видавець на терені Америки зобов'язаний законом давати по два примірники кожної нової книжки.

Раптовий зріст Конґресової Бібліотеки вимагав постійних змін, щоб задовольнити постійний зріст кліентелі. В 1951 році створено Слов'янський та Центральноевропейський Відділ на чолі з д-ром Сергієм Якобсоном, який виявив багато більше знання і вирозуміння до проблем Східної Европи, а в тому й до українських проблем, як його попередники. Згідно зі словами проф. Ярослава Рудницького, який недавно робив аналізу україніки в Конґресовій Бібліотеці і знав від років д-ра Якобсона, — „це був початок нової ери в об'єктивному, раціональному та прихильному трактуванні слов'янських матеріялів Бібліотеки, включно з українськими". Якобсон очолював цей Відділ аж до 1971 року, і він перший зорганізував прелімінарний огляд україніки в Конґресовій Бібліотеці ще в 1956 році. В 1972 році д-р Якобсон відійшов на емеритуру, і головою Слов'янського та Східньоевропейського Відділу став д-р П. Горецький, який продовжував політику Якобсона у відношенні до українських матеріялів. В 1964 році Горецький опублікував в американському журналі „Славік Рев'ю" статтю про „слов'янську колекцію в Конґресовій Бібліотеці", в якій між іншим він писав: „У ділянці україніки (Конґресова) Бібліотека є передовим сховищем обох Америк. Кількість цих матеріялів, які почали напливати до Бібліотеки спорадично ще з 1870 років, а пізніше доповнені деякими важливими матеріялами з книгозбірні Юдіна, зосереджуються в основному на історії, літературі, періодиках та часописах." (P. L. Horecky. „The Slavic and East European resources and facilities of the Library of Congress" — in "Slavic Review", vol. 23, No. 2, p. 309-327).

Стільки про спадщину й історію Конґресової Бібліотеки у Вашінґтоні, які ще й сьогодні мають неабиякий вплив у питанні, як потрактувати той чи інший предметний заголовок. Важливий він чи не важливий?! очевидно на базі минулого все, що російське — це важливе, а що не російське, але з-під російської займанщини, то все ще трактується як другорядне, а то й третьорядне. Завдяки тому російські предметні заголовки добре опрацьовані, з доброю періодизацією, коли йдеться про гуманістичні науки; тоді як українські, білоруські та інші майже не мають періодизації. Очевидно, що до цієї спадщини долучуються ще й нові російські шовіністи, які намагаються применшувати ролю національних рухів в СССР, представляючи його як країну-моноліт. Це власне вони не допускають до поважніших змін і все прикриваються великими коштами, які ці зміни потягнули б за собою.

А тепер декілька слів про те, що являє собою україніка у Конґресовій Бібліотеці під оглядом кількости її фондів. Якщо йдеться про її наукову вартість, то проф. Ярослав Рудницький, який вперше досліджував її в 1954 р. і знову ж у 1978-79 роках, ствердив, що там є багато старих і цікавих раритетів, рукописів, першовидань та взагалі вартісних праць, які дозволяють на докладніші студії з українстики, і тим самим являють собою важливий скраб для українознавчих студій у Західньому світі. Відносно кількісного складу україніки у Конґресовій Бібліотеці, то це зробив один із працівників Слов'янського і Центральноевропейського Відділу КБ мґр. Василь Надраґа. Він сам зацікавлений розбудовою україніки і йому вона також завдячує немало у роздобуванні періодиків та інших вартісних матеріялів. Мґр Надраґа перевів чисельну аналізу, за словами проф. Рудницького, „україніки конґресіяни", під якою згідно з його ж поясненнями він розумів:

1) Матеріяли, друковані на українській етнографічній території, без уваги на мову чи предмет (географічний принцип):

2) Матеріяли, друковані денебудь в українській мові, незалежно від предмету, який вони обговорюють (мовний принцип):

3) Матеріяли, друковані денебудь і в якійнебудь мові, на українські теми і про Україну (предметний принцип).

Для нас найцікавішими є статистичні дані, виготовлені за тематичним принципом, з яких Надраґа нараховує 28,750 каталогових позицій, тобто заголовків монографій, які разом становлять 29,250 томів. Якщо йдеться про періодичні видання, то їх нараховано 1,500 назв, які разом становлять 9,275 серійних томів та річників періодиків, а також 4,750 окремих випусків і чисел, що їх оправляти не можна, бо вони не становлять цілости річників.

З повище наведених статистичних даних треба було б відняти видання стислих наук, медичних, технологічних, військово-морських і ін., які знаходяться у клясах Q, R, S, T, U і V, що тематично з українознавчими предметами зовсім не пов'язані або дуже мало. (Математика, фізика, агрономія, інженерія, медичні та мілітарно-морські науки і т. п.). Усі книжки з цих кляс становлять 950 назв монографій (9,100 томів) та 442 назви періодичних видань (3,061 томів та 14,030 окремих чисел). У той же сам час, мабуть, у статистичних даних Надраґи немає охоплених праць, які заторкують більше чи менше докладно українські проблеми в контексті европейських чи взагалі освітових проблем. Деякі з них доступні тільки на підставі тематичних заголовків, якщо така тема становить бодай четвертину книжки, або на базі предметних заголовків, які не вказують взагалі на українську тематику, але якісь інші теми, як, наприклад, національні меншини в Польщі, Росії, Румунії тощо. З них доступні тільки ті, які мають в предметних заголовках національність або країну, якщо вони правильно закатальоговані; або в іншому разі ані заголовок книжки, ані місце видання не вказує на українську тематику, а тим більше клясифікаційне число.

Так само дуже багато україніки заховано від читача Конґресової Бібліотеки неправильним визначенням предметних заголовків, а з тим самим і клясифікаційних чисел, яке мусить відповідати звичайно першому предметному заголовку. А що українська клясифікаційна система зовсім незадовільна, то й часто українські книжки клясифікуються в російських або польських клясифікаційних схемах.

(Продовження буде)

Поминальна тризна за св.п. С. Барана

П'ятниця, 22-го січня, залишиться незабутнім днем для громади в Ст.Пітерсбурзі, Флорида. Місцева громада вшанувала пам'ять одного з піонерів нашої громади св.п. Степана Барана Службою Божою і поминальною тризною. Службу Божу і Панахиду відправив о. парох Остап Оришкевич в асисті приятелів покійного: Осипа Біловуса, Василя Хадая, Володимира Мазуркевича і Прокопа Левиця, які відповідали священникові при відправі.

У церковній залі відбулася тризна при співучасті понад півсотні присутніх. Гостинними справами зайнялась Євгенія Козар, яка вив'язалася зі свого завдання знаменито. Осип Біловус, господар тризни, короткими словами пояснив традицію тризни. Анастасія Біловус переповіла детально діяльність св.п. С.Барана від перших років (1964) нашої місцевої громади до останніх днів його життя. Він вложив багато труду й енергії для закріплення церковного життя в Ст. Пітерсбурзі і від 1968 року був головою цієї парохії протягом кількох років. Вона представила дружину покійного Євдокію Баран і його доньку Анну Ковалишин і склала їм співчуття і побажання; представила також дальшу родину і приятелів, які прибули на цю сумну родинну урочистість із дальших сторін.

Анна Ковалишин, донька покійного, здержуючи сльози, подякувала всім присутнім, що не забули заслуг її батька і своєю участю у тризні спом'янули його незлим, тихим словом.

Осип Біловус

Вісті зі шкіл св. Юра в Ню Йорку

АКАДЕМІЯ

Дня 13-го грудня 1981 року св. Миколай відвідав народну школу св. Юра та роздав усім дітям подарунки. Він теж несподівано завітав до Академії св. Юра та відвідав усі кляси.

Дня 22-го грудня відбулася роздача перстенів учням третьої кляси (джуніорам) Академії св. Юра. Службу Божу з нагоди цього свята відправив о. протоігумен Патрикій Пащак, ЧСВВ, та перевірив церемонію роздачі перстенів.

Лещатарський клюб при Академії відбув дві дуже успішні лещатарські прогулянки 5 і 14 січня.

В днях 7 і 9 січня учні Академії ходили колядувати. Парохіяни дуже щиро та щедро вітали колядників. Учні, які ходили з колядою будуть мати один вільний день від шкільних зайнять.

В четвер, 21-го січня, сестра Моніка, ЧСВВ, директорка Академії,разом з групою учнів брала участь в церемонії проголошення Дня української незалежності, яка відбувається щорічно в міській раді Ню Йорку.

В п'ятницю, 22-го січня, з нагоди Дня української незалежности учні Академії брали участь в Богослужбі та відзначили цей день святочною програмою в шкільній авдиторії, яка складалася з двох промов. Перший промовець, учень Академії Петро Шмігель говорив про значення Дня української незалежности, згадавши таких героїв як Володимир Івасюк, та пригадав своїм товаришам про те, що „ми мусимо зберегти свою ідентичність, вивчаючи нашу мову, історію, інформуючи американців про долю України та українського народу; мусимо ставати в ряди молодечих організацій — Пласт, СУМ, ТУСМ, і виконувати свої обов'язки як українці."

Другим промовцем був о. Іван Сембрат, ЧСВВ, який говорив про комунізм як причину українського сучасного поневолення. Одногодинна промова о. Івана складалася з трьох частин: загальний огляд світу та поширення комунізму в ньому; як комунізм поширюється в Америці; яке значіння має це для української молоді.

Закінчуючи свою промову о. Іван пригадав всім учням про близьке святкування 1,000-річя християнства в Україні. „Одним із найкращих способів відзначення цієї важливої події буде, коли ми продовжуватимемо боротьбу з ворогом за найбільш основне право зі всіх — право вірити в Бога. Ми зобов'язані Богові продовжувати цю боротьбу як подяку за його щедрі ласки, що дозволив нам пізнати світло Боже та правду християнську...".

Обидві промови викликали велике захоплення серед студентів, які з пильною увагою слухали доповідача.

В п'ятницю, 10-го лютого,відбулася шкільна забава Академії.

Реєстрація нових учнів до Академії св. Юра відбудеться у середу, 3-го березня.

Прогулянка сьогорічних градуантів до Мехіко відбудеться в днях від 8-го до 15-го квітня.

ПОЧАТКОВА ШКОЛА

У п'ятницю, 18-го грудня 1981 року, гостив у нашій школі святий Отець Миколай і обдарував усіх учнів і вчителів гарними подарунками. Божого Угодника вітали діти піснею і віршами, під проводом директорки школи сестри Гавриїли, ЧСВВ.

В неділю, 20-го грудня 1981 року, в авдиторії школи відбувся річний різдвяний концерт для батьків і парафіян, який підготовив Іван Хомин. Участь брали діти садочка та всі учні від першої до восьмої кляси.

Сьомого січня учні нашої школи ходили колядувати на потреби Школи св. Юра.

В п'ятницю, 22-го січня 1982 року, після Служби Божої в церкві, всі учні взяли участь у шкільній академії для відзначення Незалежности й Соборности України. Програму підготовили учителі Іван Близнак і Ліда Андрусишин.

Наступною шкільною імпрезою був шкільний Фестиваль, у неділю, 7-го лютого ц.р. в авдиторії школи.

Перший дебют у Вашінгтоні

Під час Маланки і дебюту 16 січня, що їх спонзорувало Об'єднання Українців Вашінгтону, сидять (зліва) Андріянна Гаврилюк, Ярема Гриців; Катря Сось, Богдан Заводович. Стоять (зліва): Нестор Пилипець, Уляна Сось; Христя Негребецька, Павло Михалюс; Ксеня Кебузинська, Левко Пилипець, Тереня Луцька, Андрій Новосівський; Аніка Палісико, Олесь Громоцький; Діяна Громоцька, Адріян Пилипець ; Наталка Сокіл, Петро Палісико; Дарія Боднарук, Андрій Павлович; Тамара Ставнича, Гриць Гивель; Таїса Сілецька-Джурдж, Андрій Демянчук.

Том XIV Аналів УВАН

У Ню Йорку вийшов з друку том XIV англомовних „Аналів Української Вільної Академії Наук у ЗСА", наукового видання, що виходить від 1951 року.

Черговий том, який зредагував Ярослав Білінський, містить статті, присвячені проблемам новітньої історії України, Совєтського Союзу в цілому і національному питанню.

„Анали" починаються зі статті недавно померлого українського вченого, фахівця політичних наук, Євгена Пизюра: „Тарас Шевченко і Едмунд Бирк: подібності і розбіжності в їх розумінні ідеї нації".

Є. Пизюр пише, що, читаючи працю відомого англійського політика і публіциста XVIII сторіччя Едмунда Бирка „Думки про Французьку революцію," він натрапив на його визначення нації як сукупности не тільки живих людей, але й тих, що померли і тих, що народяться. Тут Пизюр зразу ж згадав Шевченкове „Посланіє до мертвих і живих і ненарожденних земляків моїх". Пизюр не має доказів, що Шевченко читав твори Едмунда Бирка, які були популярні на початку XIX ст. у країнах Західньої Европи і Росії в німецькому і французькому перекладах; проте Пизюр певний, що Шевченко був знайомий з політичними ідеями Бирка.

Євген Пизюр розглядає ідею нації у Бирка, який, хоч був льояльним монархістом, інтуїтивно відчував, що вік династій кінчається. Раніше ніж більшість його сучасників Бирк побачив силу національних почуттів. Він вважав, що в Ірляндії був конфлікт між іноземним урядом і цілою нацією. Бирк засуджував поділ Польщі і підтримував боротьбу американців за незалежність.

Є. Пизюр вважає, що найважливіші погляди Шевченка на націю викладені в його „Посланії", яке він написав, мавши 31-ий рік. Це є перший і, можливо, найважливіший політичний маніфест у новітній українській літературі. Тут вперше стверджено, що український народ є окремою нацією і має право на свою державу. Шевченко далеко випередив своїх сучасників і виступив як національний пророк. Так само як Едмунд Бирк, Шевченко вважав, що нація — це довгий ланцюг генерацій.

Джефф Чінн, американський дослідник-демограф, умістив в „Аналах" статтю „Демографічні зміни населення України". Автор вважає, що головною причиною багатьох демографічних змін в Україні є її урбанізація. В той час, як перед війною в містах жило 34 відсотки людности України, 1977 року — понад 60 відсотків жило в містах. Звідси і зменшення кількости дітей у родинах, і велика кількість розлук.

Кількість росіян, що живуть в Україні, постійно зростає. Від 1959 року до 1970 року їх кількість збільшилась на два мільйони. Тепер росіяни складають майже одну п'яту частину населення Української ССР. Більшість їх живе у великих містах і багато з них посідають відповідальні посади в індустрії і наукових установах.

Ґрей Ґаднетт у статті „Погляди Петра Шелеста" рядом цитат з промов Шелеста показав, що він був за рівністю союзних республік, проти домінування Російської республіки. Шелест уживав вираз „радянський народ" а не „радянський народ". Він підтримував розвиток важкої індустрії в Україні; виступав за плянування, основане на кібернетиці, при чому пропонував випробувати його „в одній із союзних республік", тобто в Україні, яка вела перед у розвитку кібернетики.

Ґрей Ґаднетт пише, що розгром в Україні 1972-76 років треба насамперед інтерпретувати як намір домінантного елементу совєтського керівництва придушити вияви національних тенденцій у культурі, економіці і політиці. Це не була просто антиукраїнська кампанія, а зміцнення контролю Кремлю над союзними республіками і придушення вияву національного самоутвердження в тих республіках.

Проте, в той час, як українську інтелігенцію арештували і прилюдно обвинувачували у гріхах на полі культури, ніде не опубліковано конкретних даних, у чому були розходження між Шелестом і Москвою. Його тихо усунули і не виключили з партії.

Андрій Білінський, юрист за фахом, у статті „Питання громадянства в Українській ССР" пише про конфлікт, що виник під час дискусії над проєктом першої конституції СССР, що вступила в силу в січні 1924 року.

Представники Української ССР — Християн Раковський і Микола Скрипник, та деякі члени конституційної комісії, пропонували щоб у додаток до всесоюзного громадянства, конституція передбачала громадянство окремих союзних республік. Проте, не зважаючи на протести, був прийнятий параграф про єдине совєтське громадянство.

Конституція СССР 1936 року і закон про совєтське громадянство 1938 року передбачають, що, кожний совєтський громадянин є одночасно громадянином однієї зі союзних республік. Проте і досі лишається неясним, коли і як громадянин СССР набуває чи втрачає громадянство союзної республіки. Виходить, що коли громадянин переїздить з одної республіки до іншої, він механічно міняє громадянство.

Коли до Совєтського Союзу були приєднані Західня Україна, Литва, Латвія і Естонія, були видані декрети про те, що мешканці цих країн стають совєтськими громадянами. Ніде не було згадано, що вони дістають громадянство відповідної союзної республіки.

Совєтська конституція 1977 року в параграфі 33-му передбачає єдине совєтське громадянство. Слова „совєтський народ" стосуються до людей усіх національностей.

Закон „Про громадянство СССР", виданий у листопаді 1978 року, згадує про громадянство союзних республік. Він надає право Президіям Верховних Рад союзних республік давати громадянство відповідних республік, а значить і совєтське громадянство чужоземцям, що живуть на території цих республік. А. Білінський вважає, що закон 1978 року запровадив лише процесуальну зміну. Право совєтської союзної республіки давати громадянство — це не право „суверенної республіки", а лише право адміністративної одиниці.

Теми новітньої історії України в останньому томі „Аналів Української Вільної Академії Наук у ЗСА", порушені також у статті Ігоря Каменецького „Політика німецьких націонал-соціалістів у Словенії і на Західній Україні під час Другої Світової Війни" і в статті Кеннета Фармера „Політика і культура на Україні у післясталінський період".

Проблемам усього СССР присвячена стаття Ярослава Білінського: „Концепція 'радянський народ' і її значення для національної політики радянського уряду". Він пише, що вираз „совєтські люди" уже вживав Ленін, а в дні останньої війни були заклики до всього „совєтського народу" оборонити спільну совєтську вітчизну. В 1961 році Микита Хрущов на XXII партійному з'їзді заявив, що в СССР утворився совєтський нарід — нова історична спільність людей різних національностей. Проте, концепцію совєтського народу остаточно утвердив Леонід Брежнєв на XXIV з'їзді партії в 1971 році. З того часу у Совєтському Союзі були опубліковані десятки книжок і статтей про совєтський народ, як „нову історичну спільність людей".

Ярослав Білінський припускає, що Брежнєва спонукала на підтримку і поширення концепції „совєтський народ" активізація руху інакодумців у національних союзних республіках і руху російських націоналістів.

У висновках автор пише, що раніше вживаний вираз „народи Совєтського Союзу" відповідав дещо більш зрівноваженим соціоекономічним і політичним відносинам. Концепція „совєтський народ" підкреслює злиття націй. Очевидно, комуністична верхівка сподівається, що суворо централізована економіка і де факто унітарна політична система, також міграція населення з однієї республіки до іншої і подружжя поміж чоловіками і жінками різних національностей посилять процеси асиміляції. Але це легше виглядає в теорії, практика показує інше. Наприклад, чи хочуть росіяни змішатися з швидко зростаючими народами Середньої Азії?

В „Аналах" уміщено статтю недавно померлого ученого соціолога Олекси Симиренка про соціальний контроль у соціялістичному суспільстві, власне в СССР. Автор пише про професіоналізацію партійних чиновників та про тертя між апаратчиками і людьми інших професій. Симиренко вважає, що для того щоб краще зрозуміти стабільність і соціо-економічні зміни в СССР, треба вивчати з погляду соціології характер професій людности в Совєтському Союзі і взаємовідносини між людьми певних професій.

В цьому ж томі „Аналів" уміщено посмертну згадку про автора статті Олексу Симиренка, який помер 1979 року. Він походив із відомої в Україні родини Симиренків. Його прадід, промисловець-цукрозаводчик, 1860 року фінансував видання Шевченкового „Кобзаря". Дід, Левко Симиренко, був видатним ученим, плодоводом і помологом. Батько, теж учений селекціонер-плодовод, загинув у тридцятих роках під час сталінського терору. О. Симиренко народився 1931 року в Києві. В роки війни виїхав з матір'ю на Захід. У 1950 році приїхав до Америки, тут здобув високу освіту і став відомим ученим-соціологом. Він викладав у високих школах, опублікував чотири книжки і коло 75-ти статтей у ділянках теорії суспільних наук, суспільної структури, національних громад в Америці, розвитку соціології в СССР і Українській ССР.

Том XIV „Аналів Української Вільної Академії Наук у ЗСА" містить шістнадцять рецензій на книжки, видані останніми роками на теми, пов'язані з новітньою історією України і боротьбі за права людини в Совєтському Союзі і в країнах Західньої Европи. Зокрема є рецензія на збірники статтей Петра Григоренка, опубліковані англійською і російською мовами, і на „Вісник репресій в Україні", що його видає українською і англійською мовами Закордонне Представництво Української Гельсінкської Групи.

Некрологи, вміщені в „Аналах", крім згаданого вище Олекси Симоненка, вшановують пам'ять таких українських учених: Іван Замша, економіст, довголітній секретар, завідувач фінансової частини і керівник видавничої діяльности Академії; Дам'ян Горняткевич, мистець і мистецтвознавець, перший віцепрезидент УВАН у ЗСА і керівник її Мистецької Кураторії; Євген Пизюр, фахівець політичних наук; Лев Окіншевич, історик українського права.

XIV том „Аналів УВАН" коштує 20 долярів. Його можна замовити в Академії: The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., 206 West 100 St., New York, NY. 10025.

Л. Дражевська

Чикаго відзначило День Солідарності

Чикаго, Ілл. (З.Б.) — З ініціативи Комітету Оборони Людських Прав в Україні (голова—Ксеня Одежинська) і Конференції Молодечих Організацій при УККА (СУМ, Пласт, ОДУМ—голова Борис Юрків) чикагська громада святочно відзначила у вівторок, 12-го січня, День солідарности з українськими політв'язнями.

Попередніми роками Пласт відзначив цю дату програмою, призначеною нашим сучасним нескореним борцям за волю й права України, запрошуючи інші молодечі організації та громадянство.

Цього року хотілося ініціяторам відмітити 10-ту річницю масових арештів української інтелектуальної верхівки—цвіту української нації, більш урочисто й масово. Коли в Україні наші брати і сестри не жаліють свого життя, то ми тут не повинні жалкувати нашого часу і зусиль, щоб гідно вшанувати їх і з'єднатися з ними духом. В цей день тут була проголошена голодівка.

Погода була дуже неприятлива. Мороз лютував, наче на Сибірі, мабуть на те, щоб легше було нам відтворити правдиві умовини, серед яких караються тепер наші політв'язні.

В українській католицькій катедрі св. о. Миколая увечорі перед престолом стали обидва наші Владики враз із отцями—священослужителями з близьких парафій обидвох українських віровизнань, як символ єдности в молитві до Всевишнього за наших борців і за долю Батьківщини. Зворушливі були моменти читання святої Євангелії Владикою Константином (УПЦ) та вислухання глибоко патріотичного слова до вірних Владики Інокентія (УКЦ).

Владика Інокентій розіслав листи до парафій Чикагської дієцезії, щоб по-змозі в цей день вірні заносили молитви за наших політв'язнів і за долю українського народу по всіх українських церквах.

Після Молебня всі учасники перейшли до шкільної авдиторії, де відбулася програма, підготована Пластом. Станична пл. сеніор Іванна Горчинська відкрила свято до душі промовляючими словами, які впровадили присутніх у відповідний настрій, щоб добре сприйняти фільмовий монтаж про членів Української Гельсінкської Групи та їхню працю. Впорядкував монтаж Юрій Миськів з технічною допомогою Андрія Дурбака, який при кінці монтажу ще давав докладні пояснення до знімок українських політв'язнів та інших осіб, що з'являлися на екрані. Пластун Андрій Коломиєць продеклямував поезію Василя Стуса зі збірки „Зимові дерева".

Голова Конференції Молодечих Організацій при УККА Б.Юрків промовляв до присутніх, нав'язуючи боротьбу сьогоднішніх правозахисників до змагань героїв попередніх часів. Кожна доба давала нам найкращих синів нашого народу, які своїми зусиллями та своєю кров'ю старались причинитися Батьківщині. Молодечі організації мають звідки черпати сил, мають на чому взоруватись, бо ці вибрані сини нашого народу служать для всіх нас світлим прикладом любови до Батьківщини, посвяти та самовідречення.

Організатори свята подбали про петицію до сенатора Чарлза Персі з проханням апелювати через амбасадора Добриніна до уряду СССР у справі звільнення політичних в'язнів. Цю петицію підписали всі присутні. Теж вислано листи до конгресменів стейту Ілліной подібного змісту.

Розходилися учасники імпрези домів з одною витрою думкою: що робити, щоб серед нас було якнайбільше охочих допомагати тим, які боронять людських і національних прав української людини, прав на самостійне життя України.

Рідна Школа в Маямі

Коли в Маямі, Флорида, прибула перша українка Катря Цимбаліста-Микитка з п'ятьма малолітніми синками (Михась, Івась, Федусь, Йосиф і Евстахій), взяла зі собою український буквар, щоб самій учити своїх дітей рідної мови на письмі. Вона й досі згадує, як тяжко їй приходилось заставляти писати пятьох непосидющих пустунів. Якою полегшою для молодої матері була б тоді своя школа! Але в 1928 році, коли лікарі в Ню Йорку для загроженого важкою недугою життя Катрі Микитки не знаходили інших ліків, опріч пісоння сонцесяйної Флориди, в Маямі ще не було ні церкви, ні школи, ні земляків для поради....

На українську школу прийшлось довго ждати, й діти Микитків уже подоросліли, коли з прибуттям активної інтелігенції після Другої світової війни почались доривочні спроби суботнього чи недільного навчання рідної мови у межах громад, створених давнішими українськими поселенцями. Першим був Українсько-Американський Клюб, заснований в 1945 році, після приїзду з Ню Йорку чоловіка Катрі Теодора Микитки; в придбаній ними просторій хаті відбувалися перші зібрання, наради, рішення тощо. Згодом аж у 1952 році постав Союз Українок Америки 17-ий Відділ ім. Олени Теліги.

І саме ці союзянки були першими, що турбувалися дітьми й молоддю та подбали про навчання рідної мови. Між новоприбулими членками СУА знайшлися фахові вчительки. Одною з них була визначна діячка, відома участю в центрі крайового Союзу Українок, Марія Ляхович-Біляк. Вона спершу задумала організувати світличку для дошкільнят, але із-за недостачі тоді кількости малят залишилася тільки школа українознавства для дітей різного віку — раз у тиждень і то не постійно.

Тимчасовість усунув й значно допоміг у цьому ділі тодішній парох української католицької церкви Успення Пресвятої Богородиці св. п. о. Петро Олексів. З того часу „Рідна школа" розвивалася при цій церкві, (побудована в 1956 році за пароха о. Павла Смаля) й знаходила потрібні фонди. Першою фундаторкою була Ева Сташків. Паралельно при українській православній церкві св. о. Миколи Чудотворця — побудованої 1958 року за о. ігумена Святослава Магаляса, — провадила школу також провідна членка СУА Олімпія Подубинська, а згодом багато трудилися для неї Катря Годівська, Надія Михайлюк і Михайло Курман.

Про високий рівень навчання дбала директорка „Рідної Школи" Марія Біляк і інші, що навчали, послідовно чергуючись: Олімпія Подубинська, Христина Неганів, Мирослава Тершаковець, Василь Каліщинська, Василь Микитчук, Євгенія Остапюк, Надія Мудрейко й інші. Точніших даних про етапи розвитку, кількість учнів, їхні успіхи, програми, дати і.т.д. покищо немає; бракує хоча б нотаток, заміток й інших матеріялів із цієї такої важливої ділянки національного життя. Тільки принагідно можна натрапити на збережені свідоцтва учнів (наприклад, з 1967-68 рр. Андрія і Юрія Тершаківців) або статтю Євгенії Остапюк, культурно-освітньої референтки СУА в „Нашому Житті". Рідношкільні учні організували Українську Студентську Громаду, Студентський Гурток при університеті та беруть участь у хорах і танцювальних ансамблях.

Сьогодні „Рідна Школа" в Маямі продовжує свою виховну працю й навчання української мови при участі вчительок: Іванни Сперкач, Ірени Трач і Дусі Венгльовської. Кількість учнів змаліла, бо частина перейшла до новозаснованої при Українському Культурному Центрі в Голливуді, недалеко від Маямі, де Школу Українознавства ведуть інж. Віктор Полярний, о. П.Опока, Н.Лужницька, Роман Балабан. Кількість дітей приблизно така як у Маямі — 17 - 20.

Останні виступили перед українською громадою з оригінальною програмою, наче вклонившись далекій, матірній „Рідній Школі" УПТ в її століттій ювілей. В ту неділю, 20-го грудня, перші лавки в церкві Успення Пресвятої Богородиці зайняли учні. Як завжди, гарний спів пароха о. Інокентія Ричкуна, ЧСВВ, й добре вишколений хор Тараса Максимовича гармонійно зливалися в глибокий молитовний настрій Служби Божої. Щирий опікун школи отець парох гаряче запрошував усіх на святковий обід і незвичайну програму: п'єсу в трьох діях, де всі учні покажуть себе як актори.

Проте, багатьох мольільників не притягнув навіть смачний обід, який приготував кулінарний майстер, Михайло Штига, що звичайно буває найуспішнішою атракцією для гостей. А діти прагнуть, щоб ними цікавились.

Програму відкрив о. Інокентій. Від Рідної Школи привітав гостей і заповів точки програми колишній учень школи, теперішній її завідувач інж. Роман Венгльовський. Хвилююче промовляла вчителька Ірена Трач своє святочне слово, перейняте настроями Різдва й трагедії України, з багатьом дібраних уривків із творів давніх і сучасних, по-мистецьки виголошених.

Потім склали сценічний іспит усі 17 учнів: дикцією, співом, танком у Святомиколаївсько-різдвяній п'єсі, яку скомпонували Іванна Сперкач і Ірена Трач з матеріялів „Веселки" й інших дитячих видань. На тлі цілого ансамблю блистіла зіркою 8-річна Наталочка Трач у ролі української Синдерелли, Попелюшки-Оришсі в різдвяному кольориті. Її взірцева вимова передавала чар і мелодійність української мови як найкраще свідоцтво-реклама для мами вчительки. З темпераментом лиходіяли Мачуха — Віра Венгльовська та її доньки Ганя Ядвоха — Рома Сперкач. Достойним був св. Миколай, Дід Мороз, Борис Венгльовський, що приніс багато дарунків для тих, які шанують українську мову. Поправною дикцією вирізнялися: Ганя Пристацька — Баба-Яга, Роман Андрушко — Хлопець, Мирон Настащук — Чортик, Гриць Кирилюк — Заєць, С. Пристацький — Циган. Граціозно танцювали Сніжинки: Таня Кирилюк, Христя Пенович, Дороті Скорді, Марліна Пенович. Відважно підскакували Зайчики: Михась Настащук, Івась Пристацький, Івась Венгльовський. Зіспівано прозвучали коляди, щедрівки, танкові (коломийкові) співанки при супроводі колишнього учня Рідної Школи, піяніста Богдана Сперкача.

Коли зважити, що діти збираються раз у тиждень, слід привітати з успіхом цей культурний виступ, що свідчить про жертвенну працю вчительок (наприклад, Іванна Сперкач сама виготовила всі костюми). Вони зібрали змістовний виховний матеріял та вдало скомпонували для сцени, давши всім дітям нагоду показати свої успіхи. В центрі уваги була українська мова, що не всім легко дається. Зразу пізнати, хто говорив нею змалку, а хто виключно по-англійськи, зокрема з артикуляції. Українські батьки повинні дбати, щоб діти змалечку звикали до української мови. З прикростю треба признати, що це остається в сфері, так би мовити, побожних бажань.

Згадав байдужість батьків інж. Р.Венгльовський, проголошуючи розігравку. Багато українських дітей не відвідують „Рідної Школи", бо батьки не дбають, хоч навчання безкоштовне. Проте рідношкільні діячі в Маямі не падають духом. Вони задумують влаштовувати в майбутньому спільні виступи з Голливудом — здвиги, зустрічі, міжшкільні контести, змагання. Треба тільки зацікавлення й доброї волі громади.

Польський письменник, Стефан Жеромскі написав повість про намагання Москви русифікувати польських дітей і назвав її „Сизифове праце" (Сизифовий труд). А нам невільно допустити, щоб шляхетні зусилля рідношкільних діячів звелися до Сизифового труду. Щоб не було запізно як для „Майка, Джона, Теді, Джова і Стенлей Микитків.

Ірена Книш

СОЮЗОВЦІ! КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ВЖЕ РОЗПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА: ПРИДБАТИ 2,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ 4 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

Григорію Китастому 75 років

Якщо про багатьох наших діячів можна сказати, що їх добре згадують або оцінюють тільки під час їхніх панахид, то цього, напевно, не можна сказати при Григорія Китастого, композитора, диригента і мистецького керівника славної Капелі Бандуристів ім. Т.Шевченка. З усіх наших мистців, яких доля викинула на чужину, мабуть, ніхто не втішався і не втішається такою увагою і пошаною з боку нашого громадянства та преси, як наш славний Ювілят , якому тепер сповнилося 75 років життя.

Маестро Григорій Китастий

З цієї нагоди з ініціятиви клівлендських членів Капелі Бандуристів та Управи УЗО - Відділ УККА, тут, в Клівленді, було створено спеціяльний комітет, який в залі парохії православної церкви ім. св. Володимира в Пармі у неділю, 31-го січня ц.р., влаштував вдалий своїм змістом, багатий і цікавий вечір для відзначення 75-річчя з дня народження нашого мистця. Заля, яка вміщувала, напевно, понад 300 осіб, була заповнена.

Під час ювілейного вечора, яким керував відомий співак хору „Дніпро" Олег Мороз, виступило багато представників різних організацій, з привітаннями, а також спогадами про Григорія Китастого, ім'я якого стало нерозлучним з поняттям кобзарського мистецтва.

При цій нагоді пригадуємо, що Григорій Трохимович Китастий народився 1907 року на Полтавщині. Закінчивши Музичний Інститут ім. Миколи Лисенка в Києві, від 1941 року він стає мистецьким керівником Капелі Бандуристів ім. Т.Шевченка, з якою успішно концертував у багатьох країнах Европи та Америки, як також в Австралії. За свою понад півсторічну мистецьку діяльність він обробив сотні українських пісень для чоловічого хору в супроводі бандур, в тому числі таких як циклічний твір „Поема про Запорізьку Січ", твори для мішаного хору і сольоспіву з фортепіяном тощо. Хто з нас не чув таких його творів як „Лебеді", „Як давно", „Нагадай, бандуро, співами", або хорові — „Вставай, народе!" слова Івана Багряного, „Карпатські Січовики", „Марш України" та інші. Або славну „Поему про Конотопську битву" та зворушливу „Пісню про Юрка Тютюнника".

Цікавими спогадами з минулого поділився гість з Дітройту — Гаврила Махиня, давній приятель Ювілята та довгорічний член Капелі Бандуристів. Коли гітлерівський гавляйтер України під час Другої світової війни Ерíх Кох, — сказав він, — почув гру на бандурі, на другий день по радіо він сказав: „Не звуки бандури ми, німці, хочемо від вас чути, але звуки брязкоту кіс та серпів ми хочемо чути на ваших полях".

І тому нелегко було бандуристам під час німецької окупації. Він, Махиня, був свідком, як одного разу німецький наглядач під час праці тяжко побив Г.Китастого за те, що наш диригент завжди любив ходити в чистій сорочці та краватці.

Ювілят дістав багато привітів з усіх-усюдів, в тому числі від хорів „Дніпро" в Міннеаполісі та „Прометей" у Філядельфії; від свого довголітнього колеґи за фахом, диригента Володимира Божика з Каліфорнії, а також звідтам, Сан-Дієго, від приятеля та громадського діяча Олександра Скопа, Микола Кавка з Пенсильванії, який, проживши багато років в Клівленді, зі своєю дружиною зробили багато добра для української громади; від Митрополита Мстислава, Василя Пономаренка (УРДП) та багатьох інших.

Особливо зворушливим був привіт, який виголосив гість з України. Проживаючи в Києві, цей молодий наш земляк особисто знайомий з рідним сином Григорія Китастого — Юрієм, який з причини певних воєнних обставин залишився в Україні, (до речі, за фахом він також мистець, відомий в Україні челіст). Довідавшись, що його знайомий киівлянин іде до ЗСА, Юрій попросив його передати привіт і найкращі побажання своєму батькові з нагоди його ювілею.

Як Ювілят, так і всі присутні з великим задоволенням вислухали повідомлення д-ра Богдана Футея, який з доручення конгресменки Марії-Роз Овкар сказав, що на її пропозиція з нагоди ювілею Г.Китастого, який так багато зробив для поширення кобзарського мистецтва на американському терені, Конгрес ЗСА висловлює йому, Григорію Китастому, подяку й побажання дальших успіхів у його діяльності.

Також наспіло чимало подарунків для Ювілята, який за почесним столом сидів у товаристві своїх двох рідних синів (також бандуристів) — Андрія та Юліяна (молодших від Юрія).

Але, мабуть, найціннішим подарунком для Ювілята було одержання золотого ключа від міста Клівленду, який з доручення посадника міста Джорджа Войновича передав йому співпрацівник управи міста Вацлав Гивнар. Відомо, що такими ключами міста нагороджує лише видатних і заслужених осіб, які, або проживають у місті, або при певних нагодах бувають його гістьми.

Багатою була мистецька частина вечора, побудована на композиціях маестра Григорія Китастого. Була виконана „Дума про Симона Петлюру" бандуристом Андрієм Китастим, „Прелюдія ля мажор" - фортепіяно Тараса Махлая, „Нагадай, бандуро" слова Ніни Калюжної проспівала Люсі Лещук, меццо-сопрано та гра на бандурі Ігоря та Тараса Махлаїв. Крім того Ірина Завадівська виконала на бандурі „Львівські фраґменти", Юліян Китастий — „Оксану", слова Юрія Буряківця, а скрипаль Олег Махлай та Тарас Махлай , фортепіян, виконали „Прелюдію соль мінор".

Особливо гарне враження зробив ансамбль бандуристів школи Г.Китастого, під акомпаньямент гри на бандурах якого на слова М. Пироженка соліст тенор Павло Писаренко проспівав пісню „Виший, вишиий". Молодий і талановитий співак дуже добре зумів передати те, що можна назвати „душею українського народу"...

Нарешті, цей ансамбль бандуристів виконав пісню „Гомін степів", а члени Капелі Бандуристів ім. Т.Шевченка на слова О.Підсухи та при участі сольоспіву Григорія Китастого проспівали зворушуючу пісню „Не шкодуй за літами"... І це дійсно правда: хто-хто, але наш шановний Ювілят дійсно не може шкодувати за прожитими літами. Не зважаючи на тяжкі обставини, в яких йому та його бандуристам доводилося і доводиться працювати, він свої літа використовував так, як це тільки можливо було використати — з найбільшою продуктивністю та посвятою для добра рідного народу.

Відповідальним за програму був член ювілейного комітету Марко Фаріон, молодий диригент і син відомого лікаря д-ра Дмитра Фаріона.

Юл. Мовчан

ЗВІТ ПАМ'ЯТНИКОВОЇ ГРОШЕВОЇ КАМПАНІЇ НА БУДОВУ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ СВ. АНДРЕЯ МІСІЙНОГО ОСЕРЕДКУ ІМ. БЛ. П. МИТРОПОЛИТА А. ШЕПТИЦЬКОГО НА ОЛИВНІЙ ГОРІ В ЄРУСАЛИМІ

(від 1-го січня 1980 до 30-го жовтня 1981)

Пресове звідомлення ч.1

I. 1980

1.000.00 дол. Марія Нестеренко — Лорейн, Огайо.
500.00 дол. Марія Гавран, — Орадель, Н.Дж.
50.00 Роман Левіцькі — Трентон, Н.Дж.
30.00 дол. Елен Кіляр, Ню Йорк.
по 25.00 дол. Микола Курчак, Іст Медов, Н.Й., Микола Когут, Чикаґо, Ілл.
20.00 дол. Михайло Пасічник, Ню Йорк
по 10.00 дол. 72 Відділ Провидіння, Елізабет, Н.Дж., д-р О.Панчук, Чикаго, Ілл., Любомир Колтунюк, Денвер, Кол., К.Зарицький, Форс, Н.Дж., В.Левицька, Н.Й., Марія Овчаренко, Чарлестон, Ілл., Луція Ясків, Омага, Небраска. Зенон Беднарський, Лянкастер, Н.Й., Юстина Головати, Форд Лодердейл., Флорида, Гілярій Папіж Міннеаполіс, Мін.

II. 1980

Листа збірщик Катерина Гусак 410.00 дол., Вільмінгтон, Дел.
Листа збірщик Марія Нестеренко 200.00 дол., Лорейн Огайо.
50.00 дол. Ярослав Дацків, Бруклин, Н.Й.
30.00 дол. Василь Соболта, Ню Йорк.
по 20.00 дол. Омелян Урбанський, Плянтешин, Фло.; Іван Зубнів, Бінгамптон, Н.Й.;
15.00 дол. Марія Ганас, Бруклин, Н.Й.;
по 10.00 дол. Марія Цісик, Філядельфія; Оля Паль, Голивуд, Фло.; Софія Масловскі, Берне, Н.Й.; Михайло і Марія Хитра, Елізабет, , Н.Дж., Василь Сливоцький, Ню Йорк.

III. 1980

200.00 дол. Василь Коруд, Вайлвуд Крест, Н.Дж.
150.00 дол. Христя Сеник, Ярдлей, Па.
по 100.00 дол. Анастазія Ікалович, Маямі Біч, Фло.; о. діякон Іван Тростянецькі, Лос Анджелос, Кал.
по 50.00 дол. Укр. Ліга Жінок, Ню Гевен, Кон.; А.Вовк, Парма, Огайо; Марія Піятка, Ню Йорк.
по 25.00 дол. Віліям Попаца, Гілсайд, Н.Дж.; Надія Литвиненко, Ню Йорк.
по 20.00 дол. Олена Кокодинська, Йонкерс, Н.Й.; Осип Сарахман, Честер, Па; Іван Вовк, Парма, Огайо.
по 10.00 дол. Роман Ричок, Мейплвуд, Н.Дж., о.Василь Осташ, Рочестер.

IY. 1980

100.00 дол. Віліям і Зеновія Сидорак, Ню Йорк.
50.00 дол. Всетл. о. Митрат Мирослав Харина, Філядельфія, Па.
15.00 дол. Володимира Йойко, Ню Йорк.
по 10.00 дол. Іван Рошко, Бінгамптон, Н.Й.; Юліян Бачинський, Натлей, Н.Дж.

У. 1980

450.00 дол. Марія П'ятка, Ню Йорк.
по 100.00 дол. Анна Порейко, Ню Йорк; Юлія Полянська, Елізабет Н.Дж.;
75.00 дол. Марійська Дружина Св. Юрія, переслала Іванна Білян, Ню Йорк.
50.00 дол. Надія Кокольська, Вудсайд, Н.Й.
25.00 дол. Люба Гуралечко Нюарк, Н.Дж.
по 20.00 дол. Іван Вовк, Парма, Огайо; Іванна Серединська, Філяделфія.
15.00 дол. Наталія Проц, Дірбон, Міч.
по 10.00 дол. Віра Левицька, Марія і Олег Сисак, Ню Йорк.

УІ. 1980

1000.00 дол. Володимира Русинко, Бафало, Н.Й.
110.00 дол. Йосиф Васків, Річмонд Гілл, Н.Й.
100.00 дол. Віліям і Зеновія Сидорак, Ню Йорк
по 10.00 дол. Марія Сисак, Ню Йорк; Осип Сарахман, Честер, Па.

УІІ. 1980

по 100.00 дол. СУМ, Філядельфія; о.Роман Мірчук, Філядельфія.
по 50.00 дол. Анна Свобода, Філядельфія; Стефанія Лешко, Ню Йорк.

УІІІ 1980

1000.00 дол. Володимира Русинко, Баффало, Н.Й.

IX. 1980

50.00 дол. Іван Мойсей, Рочестер, Ню Йорк.

XI. 1980

200.00 дол. Анастазія Ікалович, Маямі Біч, Фло.
150.00 дол. Василь Кузик, Ельмгурст, Ню Йорк.
100.00 дол. Віліям і Зеновія Сидорак, Ню Йорк.
по 50.00 дол. Марія Харина, Філядельфія; М.Банах, Ню Йорк.
25.00 дол. Марія Сисак, Ню Йорк.
по 20.00 дол. Віра Левицька, Ню Йорк; Гілярій Папіж, Міннеаполіс, Мін.

XII.1980

по 100.00 дол. Віліям і Зеновія Сидорак, Ню Йорк; Анастазія Ікалович, Маямі Біч, Фло.
10.00 дол. А.Баранецька, Маямі Біч, Фло.

1981

I. 1981

Листа Лорейн, Огайо, збірщик Марія Нестеренко 492.00 дол.
250.00 дол. Роман Левицький, Трентон, Н.Дж.
по 100.00 дол. Іван Безручко, Ню Йорк; Василь Татчин Бальтімор, Мд.; Іван Голяк, Філяделфія.
30.00 дол. д-р З.Мельник, Сінсінаті, Огайо
по 25.00 дол. Марія Сисак, Ню Йорк; Ірена Масловська, Берне, Ню Йорк; Ірена Левицька, Ню Йорк; Осип Лободоцький, Лівонія, Міч.
по 20.00 дол. Роман Гевко, Філядельфія; Володимир Зарицький, Фордс, Н.Дж.; Стефан Галайда, Рок Гілл, С.К.; Софія Шуган, Ню Йорк; Ірена Салук, Парма, Огайо; Ефрозина Гайда, Рослиндалл. Масс.;
15.00 Ева Гаврилко, Форт Лодердейл, Фло.
по 10.00 дол. М.Макар, Со. Фармінгдаль, Ню Йорк; Роман Кос, Філядельфія; Осип Ярема, Но. Плянфільд; Володимир Сушко, Балтимор, Мд.

II. 1981

200.00 дол. Марія Харина, Філядельфія.
по 100.00 дол. Іван Гумовський, Філядельфія; Віліям і Зеновія Сидорак, Ню Йорк; Ярослав Клим, Лонг Айленд Сіти; Дарія Комарницька, Ню Йорк.
по 50.00 дол. Марія Кушляк, Філядельфія; Віра Левицька, Ню Йорк; Оксана Галицька, Юніон Лейк, Міч.; Александра Білан, Ню Йорк.
20.00 дол. Ірена Ніжанковська, Голивуд, Кал.
по 10.00 дол. Василь Заяць, Ню Йорк; Марія Турко, Кембрідж, Мас.

III. 1981

Листа із Бостону 209.00 дол. збірщик Марія Турко Кембрідж, Мас.
300.00 дол. Катарина Ганусич, Бетлегем, Па.;
по 100.00 дол. Василь Лекавка, Обирн, Ню Йорк; Високопр. о. Володимир Грабець, Аллентовн, Па.
50.00 дол. Юліян Бачинський, Натлей, Н.Дж.

IУ. 1981

100.00 дол. Юлія Полянська, Елізабет, Н.Дж.;
по 50.00 дол. Володимира Савчинська, Лонг Айленд Сити Ню Йорк; Марія Цісик, Йоанна Серединська— обидві із Філядельфії.
по 25.00 дол. О.Головацька, Кліфтон, Н.Дж.; Микола Луцький, Філядельфія.
20.00 дол. Іван Головчак, Чікаго, Ілл.
15.00 дол. Марія Форостина, Олд Вестбирґ, Ню Йорк.
10.00 дол. Анна Баран, Джамейка Плейнс, Мас.

У. 1981

по 300.00 дол. Аліна Олексин, Філядельфія; Анастазія Ікалович, Маямі Біч, Фло;
200.00 дол. Єва Дігус, Маямі Біч, Фло.
100.00 дол. Впр. о. Володимир Грабець, Аллентовн, Па.
по 50.00 дол. Петро Батрух, Сиракюзи, Ню Йорк; Євдокія Мартинів, Бруклин, Ню Йорк; Гемпстед Ню Йорк, Розари Алтар Сосаєти.
20.00 дол. Лео Щур, Ню Йорк.
10.00 дол. І.Чубата, Форест Гілл, Ню Йорк.

УІ. 1981

Листа Провидіння Мирослав Юрчик зібрав 515.00 дол. в Амстердам, Ню Йорк.
500.00 дол. Дмитро Хорват, Аллентовн, Па.
по 100.00 дол. Стефанія Лешко, Ню Йорк; Провидіння Відділ 72 Меланія Кривокульська, Елізабет, Н.Дж.
по 50.00 дол Марія Сисак, Ню Йорк; Зенон Брездень, Воррен, Міч.

УІІ. 1981

Листи 145.00 дол. збірщик Стефанія Лучковська, Лорейн, Огайо
125.00 дол. Союз Укр. Жінок, Відділ 82; В.Падох, Кю Ґарден, Ню Йорк.
по 100.00 дол. Союз Укр. Жінок, Відділ 24; Ірена Левицька, Елізабет , Н.Дж.; СУМ Філядельфія, о. Роман Мірчук, Філядельфія; Лещишин, Ню Йорк.

УІІІ. 1981

Листа Парафія Богоявлення Госп. Рочестер, о. В.Осташ зібрав 305.00 дол.;
100.00 дол. Марія Нестеренко, Лорейн, Огайо.

IX. 1981

по 100.00 дол. Роман Поплавський, Бенсевілл, Ілл.; Марія Грицеляк, Рочестер, Ню Йорк.

X. 1981

Три листи 450.00 дол. п. Аліна Олексин, зібрала в домі Вознесіння Філядельфія, Па.
Листа 310.00 дол. Омеліян Урбанський, Плянтешин, Фло.
по 100.00 дол. Стефанія Дешко, Ню Йорк; Ольга Корпишин, Йонкерс, Ню Йорк.
50.00 дол. Петро Батрух, Сиракюзи, Ню Йорк.
20.00 дол. Гелен Чехут, Орандж, Н.Дж.

ПОДЯКА

Всім жертводавцям з ЗСА, які зложили свої пожертви в 1980 і 1981 роках на будову Української Церкви св. Андрея і Місійного Осередку ім. Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького на Оливній Горі в Єрусалимі, як пам'ятник 1000-річчя Хрещення України.

Пожертви можна висилати на нашу адресу в Назареті: REV. CASIMIR ROSZKO, Ecum. Christ Child Center , 27/403, Nazaret, Israel.

о. Казимир Рошко
Місійний Апостолят Св. Андрія
при Екуменічним Центрі Ісуса Юнака
в Назареті

Нова професійна сила

Д-р Юрій Остап'юк

Здається, що до найбільше приємних дописів у нашій пресі, є так звані дописи про успіхи нашої молоді. І не дивно, бож справді є чим радіти. Це ж бо молодь, народжена вже тут, у новому світі, здобуває високу освіту. Вона не вагається сягнути по найвищі пости, де заходить така можливість.

Тому ми з приємністю вітаємо нового українського професіоналіста-дентиста д-ра Юрія Остап'юка.

Д-р Юрій народився в Покіпсі, Н.Й. Він — син д-ра Ярослава і Ірини, з Добрянських, Остап'юків. Закінчив дентистичні студії в Дентистичній школі при Коннектикатському університеті у травні 1981 року.

Початкову і середню освіту одержав у Рочестері, Н.Й., де і закінчив школу українознавства. Від найменших років д-р Юрій був активним членом Пласту.

Д-р Юрій добре володіє українською мовою в слові і письмі, що завдячує не тільки школі українознавства, але і батькам, в хаті яких пануючою мовою була і завжди є українська мова.

Зараз д-р Юрій практикує у Диргем, Конн., а на весні ц.р. плянує відкрити свою практику.

ТРИПОЛІ, ВЕЛИКИЙ ПОРТ ЛИВАНУ НА ПІВНІЧ від Бейруту, є театром важких боїв уже декілька днів. В боях беруть участь сирійські військові відділи, міліція, ісламські відділи, пов'язані з ПВО та ліві партизани.

Блаженнішому Патріярхові
о. ЙОСИФОВІ СЛІПОМУ
в пам'ять моїх Покійних
дружини сл. п. МАРІЇ і сина сл. п. ЛЮБОМИРА
пересилаю 1,000.00 долярів.

Ню Гейвен, Конн. *М. ПАНКЕВИЧ*

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА СВ. АНДРІЯ
в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЧЛЕНІВ КРЕДИТІВКИ

відбудуться

в неділю, **7-го березня 1982 р. о год. 1-ій по пол.**
в залі Осередку при Церкві-Пам'ятнику св. Андрія

Програма зборів буде подана під час зборів.

ДИРЕКЦІЯ КРЕДИТІВКИ

Українські Католицькі Парохії Метрополітального Дітройту
Українське Патріярхальне Товариство — Відділ Мишиґен

запрошують на

БЕНКЕТ у ПОШАНУ
ПАТРІЯРХА ЙОСИФА

для відзначення 90-ліття Його життя та 65-ліття священства

Неділя, 7-го березня 1982 року, 5-та год. по пол.
Український Культурний Центр, Воррен, Миш.

У ПРОГРАМІ:

Слово у пошану Патріярха .... о. митрат МАРІЯН БУТРИНСЬКИЙ
Слово англійською мовою .... о. ігумен БЕРНАРД ПАНЧУК, ЧСВВ
Мистецький виступ .... Скрипалі ЮРІЙ і ДАНА МАЗУРКЕВИЧІ

СВЯТОДИМИТРІЇВСЬКИЙ ДІМ

ВІДКРИВ СВОЇ ДВЕРІ ДЛЯ СТАРШИХ ВІКОМ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДЯН

ЗАПРОШУЄМО ОГЛЯНУТИ НАШІ ПОКАЗОВІ МЕШКАННЯ У НОВОЗБУДОВАНОМУ МОДЕРНОМУ СВЯТОДИМИТРІЇВСЬКОМУ ДОМІ.

ДО ВАШОЇ ДИСПОЗИЦІЇ:

- Вигідні і світлі односпальневі й двоспальневі апартаменти та мешкання для самітніх.
- Модерно вивінована кухня (електрична піч та „фрост фрі" холодільник.
- Електричне огрівання та охолоджування.
- Крамничка „Так Шоп".
- Медична клініка.
- Майстерні: кераміки, різьби, вишивки, малярства...
- Бібліотека, розвагові програми, екскурсії...
- Модерне забезпечення від пожежі, влому та небажаних відвідувачів.

УРЯДОВА ФІНАНСОВА ДОПОМОГА ДЛЯ ТИХ, ЩО ЇЇ ПОТРЕБУЮТЬ

Дім відкритий для оглядин кожного дня від год. 9-ої вранці до 4:30 по пол.

За ближчими інформаціями просимо звертатись до адміністрації від год. 9-ої до 4:30 по полудні, в інший час за домовленням.

Тел.: (416) 242-5769

St. Demetrius Residence, 123 La Rose Ave., Weston, Ont. M9P 1A6. Canada

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО БРАТІВ У ПОТРЕБІ!

Чи Ви вже склали свою пожертву на допомогу загроженим голодом, холодом і недугами братів і сестер українців у Польщі? Передайте її негайно на руки Вашого о. Пароха, секретаря Вашого Відділу, або перешліть на адреси:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

UKRAINIAN CATHOLIC ARCHDIOCESE
815 N. Franklin Street
Philadelphia, Pa. 19123

Діямантовий ювілей...

(Закінчення зі стор. 2)

робітник на годину.

Сьогодні для продукції електричного струму не вживають парові машини а парові турбіни з многократно більшою видатністю та економією, які втрачають на вирощення 1 кіловат-години 15 разів менше вугілля, або відповідної кількости оливи чи природного газу.

Одне сторіччя електричної доби докорінно змінило основний характер американського життя та всієї економіки. Перед тим 80 відсотків енергії, що нею користувалися ЗСА, становила праця тварик та праця людських м'язів. Сьогодні 98 відсотків усієї енергії постачають машини і тільки 2 відсотки людські й тваринні м'язи. Пересічний американський робітник має у своєму розпорядженні 16,000 кіловат енергії на рік, а його пересічна заробітна плата збільшилася з 8 долярів (за 54 і півгодинний тиждень праці) в 1879 році, до 178 долярів (за 40-годинний день праці) в 1979 році.

Хоч три чверті всієї електричної енергії зуживається у ЗСА на комерційні та індустріяльні потреби, її вплив на життя пересічної людини безпрецедентний. Він виявляється електричним устаткуванням приватних домів та в цілій низці модерних електричних приладів, які піднесли його життєвий стандарт до найвищого рівня в світі. Електричне світло, електричне огрівання, пилососи, піджарювачі хліба, електричні печі, вітрогони, повітроохолодження, машини до шиття, електричні залізка, алярмові інсталяції, електричні відмикачі ґаражів, радіоприймачі, телебачення, телефони, електричні годинники та травокоси–це тільки частина тих всіх електричних підпомагачів-чудес модерної людини, про які ми колись читали тільки в повістях наукової фантастики. Сьогодні всі вони стали дійсністю. Наш огляд електричної доби був би, проте, неповний, якщо б не згадати цілої низки епохальних технічних винаходів, які були б неможливі без винаходу електричного струму.

Маємо тут на думці телефон, радіо, телевізію, електричні трамваї, автобуси та залізниці. Винаходові електричної енергії завдячує людство можливість користування потужною атомовою енергією, що в недалекій майбутності стане основним джерелом нашого пального та благословенням як не для нас, то для наших дітей і внуків. Без винаходу електричного струму не було б можливе визволення людини з пут земної гравітації, її висадки на місяці та засіяння надземних просторів силою штучних сателітів.

Коли 1951 року Томас Альва Едісон помер — для вшанування його пам'яті запропоновано замкнути на цілій території ЗСА всі електростанції протягом одної хвилини. Але з уваги на велику шкоду, яку одна та хвилина електричного безділля вчинила б для економії ЗСА, цей плян закинуто. Але сама свідомість, яку велику ролю сповнює сьогодні електрична енергія у нашому житті, була найкращим признанням цьому найбільшому винахідникові нашої доби.

Вотервліт відзначив Свято Героїнь

У неділю, 14-го лютого ц.р., у Вотервліті, Н.Й., о. Т.Гуманицький місцевий парох і о. Б.Скасків, парох з Трою, віправили в год. 3.30 по полудні в церкві св.Миколая панахиду за Жінок-Героїнь, поляглих за волю України, замучених в тюрмах і концтаборах окупантів.

Потім заходом Окружної Управи СУА Південного Ню Йорку при співпраці Відділів СУА у Вотервліті, Коговзі і Трою, відбулося в залі Українського Клюбу Свято Жінки-Героїні. На сцені виднів портрет св.п. Ольги Басараб, прибраний вишиваним рушником. Союзянки внесли прапор СУА: несла його Віра Кушнір, заступниця голови місцевого 99-го Відділу СУА, а в почоті були: Ярослава Ракоча, голова 34-го Відділу в Коговзі, та М.Єдинак, членка Управи 114-го Відділу СУА у Трою. Хор 99-го Відділу під керівництвом Я.Кушніра, проспівав гимн СУА, а потім три пісні: „Виростеш ти, сину", „Степом, степом" і „Не здавить ворог нас".

Голова Окружної Управи мґр Т.Дурбак відкрила свято, привітавши присутніх та попросила вставанням із місць і хвилиною мовчанки вшанувати світлу пам'ять Жінок-Героїнь.

Змістовну доповідь „У поклоні героїням" прочитала мґр А.Ґоґоша. Лютий — це місяць Жінок—Героїнь, сказала вона. В історії України жінки відіграли визначну ролю, довершили багато героїчних подвигів в обороні рідної землі. Українки боролися за часів козаччини, в рядах УСС, в підпіллі УВО, ОУН, УПА. Невмирущою славою вкрилися 500 невідомих героїнь у Кінгірі, що їм немає рівних в історії.

Деклямували мґр Л.Мунтар - „500 героїням" Л.Храпливої; У.Омецінська —„500" Б.Борисова та М.Скасків — „Горять їх душі" М.Щербака.

Національним гимном „Ще не вмерла Україна" закінчено свято. Вкінці мґр Т.Дурбак подякувала всім виконавцям програми й гостям та запросила на перекуску, що її приготовили союзянки 114-го Відділу з Трою. Академія тривала годину, всі точки були на відповідному рівні, промова була зразкова змістом і виконанням. Численно зібрані присутні переживали недолю українських жінок, що залишило тривали враження.

Н.Н.

ПОДЯКА

У хвилини великого жалю, з приводу втрати мого Дорогого МУЖА

бл. п.

ВАСИЛЯ ЄМЕЦЯ

я відчула щиру близькість всіх Вас, хто телефонічно, листовно чи особисто ділили зі мною моє горе та хвилини великої розлуки з тим, хто був невід'ємною частиною мого життя та моєї істоти. Я відчула у ці хвилини, що відійшовший мій Муж і Друг — Василь Ємець є не лише моєю особистою втратою, але втратили Його ми всі. І у хвилини мого особистого жалю, наповнювала себе я свіжою енерґією та переконанням, що моя скромна особа ще не закінчила свої обов'язки супроти мого Покійного Мужа, та що великі завдання ще стоять перед мною. Я свідома, що мистецька та історично-дослідна спадщина Василя Ємеця, ще очікує на своє передання її українській спільноті та грядущим поколінням, для здійснення чого я прирікла собі жити та кріпити своє здоров'я, надіючись на поміч Творця та Вашу. А тому, що подякувати усім Вам зокрема, я сьогодні не спроможна, бо ж Ваших листів, телефонічних та особистих щирих слів співчувань та підтримки мене, чисельно було так багато, я користачи зі зрозуміння мене Хвальною Редакцією газети „Свобода", сьогодні засилаю мої найщиріші вислови вдячности усім Вам, що у хвилини моєї найбільшої втрати, своїми щирими словами давали мені найбільшу моральну підтримку та кріпили мене фізично.

Я дякую Отцям обох наших віроісповідувань за соборну їхню участь в похоронних відправах та зокрема, пароховї церкви св. Володимира, Всеч. о. Григорієві Подгурцеві, що совершив останні акти похорону, хорам церков св. Андрія та св. Володимира, нашим Друзям за їхню поміч та всій Громаді Лос Анджелес за їхнє вшанування мого мужа своєю присутністю у ці похоронні хвилини. Я висловлюю мою щиру подяку Хвальній Редакції газети „Свобода" та її кореспондентові за так щирі згадки на сторінках газети, українській радіопрограмі „Пісня України" за спеціяльне повідомлення, Кобзарській Школі в Ню Йорку та усьому Громадянству нашому по всіх континентах. Ваша пам'ять та добре слово про Василя Ємеця, завжди зберігатиметься у моїй душі.

Особлива та найщиріша моя подяка належиться моїй щирій та любій сестрі Олі Готрі, яка ділила та ділить зі мною мій сум і радість, та є сьогодні єдиною моєю родинною підтримкою та помічницею. А всім Вам, що переслали та пересилають і до нині, свої датки „на квіти", я щиро вдячна, та повідомляю, що всі Ваші щирі датки замість „квітів" складається на окремім конті „Фонду видання праць музичної спадщини проф. Василя Ємеця", в зв'язку з чим, я надіюсь Вашої підтримки в порадах та загальній.

Ще раз щиро дякую усім Вам за пам'ять і підтримку у хвилини моєї болючої втрати.

МАРІЯ ЄМЕЦЬ

ВИСТАВКА К. ШОНК-РУСИЧА В УІА

Ню Йорк, Н. Й. — Український Інститут Америки влаштовує виставку античних скарбів українських ікон, хрестів, манускриптів на перґаменті та плащаницю XVII сторіччя з колекцією емалій К. Шонк-Русича. Відкриття виставки відбудеться не о 7-ій годині вечора, як це раніше було повідомлено, а о 5-ій год. в суботу, 27-го лютого ц.р. Виставка буде відкрита для публічного огляду до 12-го березня щодня, крім понеділка, від 2-ої до 6-ої год. вечора в приміщенні УІА 2 Схід 79 вул., Ню Йорк.

ВИСТАВКА ДАРІЇ ДОРОШ

Ню Йорк, Н. Й. — У мистецькій ґалерії при 63 Кросбі вулиці в Ню Йорку (A.I.R.Gallery) відбудеться виставка образів Дарії Дорош. Відкриття виставки відбулося у вівторок, 23-го лютого. Виставка триватиме до 13-го березня і її можна відвідувати від вівтірка до суботи від год. 11-ої перед полуднем до 6-ої вечора.

В П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА І ДІДУНЯ

бл. п. о. крилошанина

ЙОСИФА ЧАЙКОВСЬКОГО

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
6-го березня 1982 року

в Римі — собор св. Софії;
в Лос Анджелес, Каліф. — церква Непорочного Зачаття;
в Денвер, Коло. — церква Преображення Господнього;
в Чикаґо, Ілл. — церква свв. Володимира і Ольги;
в Торонто, Канада — церква св. Йосафата.

Просимо про молитви за спокій душі Покійного.

Дружина СТЕФАНІЯ з ДІТЬМИ І ВНУКАМИ

В пам'ять Покійного складаємо 200.00 долярів для ПАТРІЯРХА ЙОСИФА І.

У надзвичайно глибокому смутку повідомляємо Рідних, Друзів і Знайомих, що 22-го лютого 1982 року відійшла на Вічний Спочинок у Філядельфії, Па., після довгої і важкої недуги, на 68-му році життя, наша Найдорожча Дружина і Мати, абсольвентка Жіночої Гімназії Українського Інституту для дівчат у Перемишлі та архітектурний технік дирекції Львівських Залізниць в рр. 1940-44

бл. п.

ЕВГЕНІЯ АНАСТАЗІЯ СКАЛЬЧУК

з роду ГОДИК

ПАРАСТАС буде відправлений в середу, 24-го лютого 1982 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Дж. Бреннена при 858 Норт 22-га вул. у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 25-го лютого 1982 р. в год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Миколая при 24-ій і Попляр вул., а звідти на цвинтар у Факс Чейсі.

Прибиті важким болем і смутком:

ІВАН — муж
БОЖЕНА ІВАННА — донька
АНДРІЙ ЯРОПОЛК — син
ІРЕНЕЙ і ЛЮБОМИР МИКИТА — сестрінки
КАТРУСЯ ШТИНЬ з мужем МИКОЛОЮ — стриєчна сестра
ЯРОСЛАВА КРАВЕЦЬ — стриєчна сестра
Рідня в Україні, Австралії і США

Згідно з волею Покійної, Родина призначує замість квітів на свіжу могилу Покійної пожертви на:

100.00 дол. .... Фонд Оборони України
100.00 дол. .... Патріярший Фонд
100.00 дол. .... Український Народний Фонд УККА
100.00 дол. .... церкву св. Миколая у Філядельфії, Па.

З великим жалем ділимося сумною вісткою, що 21-го лютого 1982 року, несподівано, відійшов у Вічність на 29-му році життя, наш Любий СИН, БРАТ і ЧОЛОВІК

бл. п.

СЕРГІЙ СІВЕРСЬКИЙ-КУЗЬМЕНКО

МАМА, БАТЬКО, ДРУЖИНА І БРАТ з ДРУЖИНОЮ

Відбулась зустріч...

(Закінчення зі стор. 1)

дів проти американських громадян".

У листі до головного прокуратора наведено, між іншим, опінію суддів Найвищого Суду ЗСА Блекмена і Стівенса, яку вони висловили у зв'язку із справою Федоренка, не погоджуючись з рішенням більшости Суду.

Представники східньоевропейських етнічних груп робили теж закиди Бюрові спеціяльних слідств, що воно вживало пресу для надмірного розголошування судів „воєнних злочинців", і це незвичайно загострило відносини між американськими жидами й американцями східньоевропейського походження.

У листі до головного прокуратора згадується, що часопис „Ню Йорк Таймс" приписав А. Раєнові такий погляд на справу переслідування „воєнних злочинців": „На початку і в половині пятдесятих років, коли цю роботу треба було зробити, а не у році 1980-му, Мекартизм і антикомунізм були на вершку свого розвитку тут, а більшість цих людей були антикомуністи. Тоді ж була тенденція міряти їхню вартість як громадян — їхнім антикомунізмом, радше ніж тим, що вони робили під час голокосту".

Необ'єктивне звітування преси і телебачення, засуджування ними підсудних, заки ще суд видав своє рішення тощо, створює атмосферу напруження між жидівським населенням і східньоевропейськими етнічними групами громадян, — казала голова Української Ліги і подала кілька прикладів: внуки покійного Володимира Осідача зазнали нападів; перед домом Ковальчуків у Філядельфії відбувалися у різні часи демонстрації Жидівської Ліги Оборони; у школах були випадки напастування українських дітей; навіть на судовій залі лунали численні випадки погроз підсудним і їхмім родинам.

І. Шандор відносно документів з СССР сказав, що і оборонці і БСС не мають змоги перевіряти совєтські документи, бо архіви СССР закриті для американців. Він також зауважив, що права цих оскаржених перед доведенням їм провини мають бути збережені.

Ал Ґуеркас, речник Американсько-Литовської громади, жадав, щоб ті самі суворі критерії, що їх стосується в Америці для оберігання прав осіб, оскаржених у кримінальних справах, застосовували у справах відібрання громадянства.

Юрі Раус, речник естонської групи і лідер усієї делеґації, поставив питання, чому БСС переслідує тільки здогадних нацистських коляборантів і воєнних злочинців, а не шукає і не депортує комуністичних коляборантів і злочинців, тих, наприклад, які брали участь у брутальній колективізації України, що довело до смерти мільйони українців, які згинули з голоду або були вбиті? Чому не переслідує тих, які були відповідальними за тортури, розстріли і вивози після Другої світової війни в Естонії, Латвії, в Західній Україні і в Литві.

У своїх відповідях А. Раєн сказав, що його не цікавлять неправдиві зізнання перед іміґраційними чинниками цих громадян, а тільки акти переслідування інших, що їх вони могли колись чинити.

Відносно совєтських свідків він признав, що КГБ можливо є причасний при здобуванні доказів там проти оскаржених тут, але і він і його бюро знають про це. Щодо преси, то він дав інтерв'ю багатьом часописам, але ніколи не ініціював їх. А. Раєн теж заперечив закид, що БСС ширило дефініцію коляборації з нацистами, і сказав, що він вповні задоволений з інтерпретації, яку його бюро вживає для закону ч.95-549, згідно з яким перевіряють запідозрених у воєнних злочинах осіб. Цей закон доручає Департаментові справедливости відбирати право громадянства або депортувати із ЗСА таких осіб, які „у часі від 23-го березня 1933 року до 8-го травня 1945 року займалися, або асистували, або підбурювали, або наказували будь-якій іншій особі займатися, або асистувати у переслідуванні якоїнебудь особи з причини релігії, раси або національного походження тієї особи, під командою або у зв'язку з нацистським урядом Німеччини, чи з будь-яким урядом, встановленим при допомозі або співпраці нацистського уряду Німеччини, або якогонебудь уряду, що був союзником нацистського уряду Німеччини. Цей закон був встановлений весною 1978 року.

Раєн знає про труднощі для оскаржених за зламання цього закону, і тому він дуже обережний, оскаржуючи, що можна бачити з того, що від початку створення БСС із числа 530 цих справ він відкинув 296 з причини недостатніх доказів.

Відносно комуністів — воєнних злочинців, Раєн сказав, що він радо прийме інформації про таких злочинців, якщо такі живуть у ЗСА, і спрямує ті інформації до властивого бюра для слідства. Далі голова БСС заперечив, що Департамент справедливости перевірює можливість видати цих „нацистських воєнних злочинців" до Німеччини на суд. Департамент справедливости цікавився тільки тим, наскільки існуючі міждержавні умови відносяться до теперішніх слідств. Раєн сказав, що газетна стаття в „Ню Йорк Таймсі", в якій писалося про таку можливість, була невірна.

Л. Дженсен, начальник кримінального відділу Департаменту справедливости, що наглядає над працею БСС, дав повну підтримку шефові БСС Раєнові, але при кінці зустрічі погодився звернути увагу головного прокуратора на справу совєтських свідків і оскаржуючих матеріялів із СССР.

ПАНАХИДА ЗА ГЕРОЇНЬ

Ню Йорк, Н. Й. — Заходами ОЖ ОЧСУ тут в неділю, 28-го лютого ц. р., у церкві св. Юра при 7-ій вулиці, після Служби Божої о год. 12-ій дня буде відправлена Панахида за упокій душ українських героїнь, які поклали своє життя за волю України. Після Панахиди у великій залі Дому ОУВФ при 136 Друга авеню відбудуться святочні сходини у програмі яких запляновано: відкриття — Марія Лозинська, слово про героїнь — Анна Ґелетей, поезія — Алла Давиденко.

Дружина...

(Закінчення зі стор. 1)

причини непорозумінь. Начальник знайшов у тих поштівках „непорядок" і кричав, що посадить Симчича в ШІЗО. Я сказала, що садовити нізащо і щоб розібралися. І він 'розібрався': знайшов, що Симчич 'не хоче працювати', не виконує норми...16-го грудня 1980 року посадив його в ШІЗО на 15 діб. І це після того, як з таким трудом удалося Симчича поставити на ноги і спасти від милиць.

Але на цьому не закінчилося знущання над моїм чоловіком. На моє обурення, Григоренко відповів: „Я зажену його ще дальше". І я не знаю, куди він загнав мого чоловіка тепер? Я не дістаю листів від нього. Останній лист від мужа був 10-го січня 1981 року. Я їздила в табір і довідалася від цензора, що в карточці Симчича не було відісланого листа в лютому місяці. На моє питання, чому я не маю листів від чоловіка, начальник установи відпові зі сміхом: „Не знаю, чому він не хоче писати". Начальник установи повинен би вглянути в справу і дати задовільну відповідь. Я попросила дати позачергове побачення на 5-10 хвилин, сказавши: 'Я запитаю Симчича у вашій присутності, чому він не хоче писати додому? Покажіть мені його". Але начальник з глумом відповів мені так: „Тут вам не звіринець, і нічого його показувати"...

13 років я їздила до чоловіка на побачення. Всюди дотримувалися правил загальної законности, жодного потурання, але всюди до мене ставилися ввічливо і тактовно.

Я протестую проти сваволля табірної адміністрації. Щиро прошу вас, тов. Петрунь, допоможіть мені довідатися, де мій чоловік і що з ним, чому я не маю від нього листів?

Відправлено 27.02.81

Раїса Андріївна Симчич
м. Запоріжжя, вул. Союзна, 50, кв. 56".

Добре і прикладне...

(Закінчення зі стор. 2)

тивний Комітет УНСоюзу пожертвою 10,000 долярів з „Фонду наглої потреби", що, як відомо, виключно призначений „на рятунок життя і волі українців", і закликом до свого багатотисячного членства жертвувати на цей фонд, який з кожним днем скріплюється новими пожертвами. Коротко після появи заклику грошові пожертви наспіли з Пассейку, Нюарку та багатьох інших місцевостей, а працівники УНС і В-ва „Свобода" зібрали між собою — одну тисячу долярів. Треба надіятися, що це тільки добрий початок, бо хіба не буде ані одного спроможного на матеріяльну пожертву Відділу чи члена УНС, який не причинився б до збільшення допомогового фонду українцям в Польщі. Такі ж щедрі пожертви напливають і до Митрополичої Канцелярії у Філядельфії.

Українці на поселеннях відомі із своєї жертвенности, бо за їхні фонди були зреалізовані великі проєкти — пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні, Гарвардський Центр, Українські доми культури, молодечі оселі, наукові установи, катедри українознавства в багатьох університетах тощо. До цієї допомогової акції включилися також наші фінансові установи — Українська Світова Кооперативна Рада ЗСА і Канади, Централя Українських Кооператив Америки, Рада Українських Кооператив Австралії, Крайова Рада Українських Кооператив Арґентини, — які у своєму заклику, опублікованому у „Свободі" з 17-го лютого ц. р., кажуть, що „ми мусимо допомогти розвіяти мариво голоду, холоду і недуг, яке зависло над нашими братами і сестрами, щоб ніде і ніколи вже не повторилася трагедія, що поруч ситого Заходу вмирали мільйони і не було кому, ані не було способу допомагати!".

Хочеться вірити, що існуючі у громадах суперечки не стануть на перешкоді до зреалізування розпочатого шляхетного діла, яке при добрій волі великої громади може стати черговим „українським чудом", що впишеться золотими літерами в історію українського поселення.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ДМИТРО БАРАБАШ, член УНС Відд. 379 ім. св. Юрія в Чикаго, Ілл., помер 16-го листопада 1981 року на 67-му р. життя. Нар. 5-го листопада 1914 року в Золотниках, Україна. Залишив у смутку дружину Магдалину, матір Олену в Україні, Ірену Суботу з мужем Анатолієм та дітьми Наталкою та Адріяною, сина Романа з дружиною Оленкою, брата Романа з родиною в Україні, брата Богдана з родиною в Україні. Похорон відбувся 20-го листопада 1981 року на цвинтар св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
В.Семків, секр.

СТЕФАН ГЕЛЕЙ, член УНС, Відд. 402 ім Т.Шевченка в Етобіко, Онт. Канада, помер 13-го жовтня 1981 року на 57-му р. життя. Нар. 1924 року в Рогатині, Україна. Членом УНС став в 1972 році. Залишив у смутку дружину Агнес, трьох синів: Михайла, Антона і Андрія; двох братів Миколу і Івана та сестру Марію в Україні, також ближчу і дальшу родину та приятелів в Канаді і Україні. Похорон відбувся 16-го жовтня 1981 року на цвинтарі Парк Лови в Торонто, Канада.

Вічна Йому Пам'ять!
Е.Бурій, секр.

ЄЛИСАВЕТА Л.ШЕВЧЕНКО член УНС, Відд. 489-го в Ню Йорку, померла 21-го грудня 1981 року на 38-му році життя. Нар. в 1943 році в місті Ню Йорку. Членом УНС стала в 1970 році. Залишила у смутку чоловіка Миколая та сина Нікі. Похорон відбувся 23-го грудня 1981 року на цвинтарі в Мейпл Ґров в Кю Ґарден, Ню Йорк.

Вічна Їй Память!
Микола Шпитко, секр.

ГРИГОРІЙ ГАРҐАЙ, член УНС Відд. 114 ім св. Володимира в Чикаго, Ілл., помер 1-го січня 1982 року на 66-му році життя. Нар. 1916 року в Україні. Членом УНС став в 1967 році. Залишив у смутку дружину, сина, дочку і зятя. Похорон відбувся на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Память!
Секретар.

МАРІЯ СТАХУРА, член УНС та кол. секретарка 348-го Відд. УНС в Янґставні, Огайо, померла 19-го вересня 1981 року на 75-му році життя. Нар. 12-го липня 1906 року в Пітсбурзі, Па. Членом УНС стала в 1944 році. Залишила в смутку мужа Петра, чотирьох синів: Реймонда, Вілліяма, Теодора та Роберта і брата Івана Павку. Похорон відбувся 22-го вересня 1981 року на цвинтарі Кальварія в Янґставні, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Марія Макар, секр.

СТЕФАН ЛІПОВИЙ, член УНС Відд. 94-ий ім Маркіяна Шашкевича в Гемтремку, Миш., помер на 63-му році життя. Нар. в 1918 році в Чорткові, Україна. Членом УНС став у 1950 році. Залишив у смутку Марту Блонську. Похорон відбувся 4-го листопада 1981 року на цвинтарі Воскресіння в Клинтоні, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

МАРКО ЧЕРНИШ, член УНС Відд. 468-го ім Е.Коновальця в Найяґара Фолс, Онтаріо, помер 26-го липня 1981 року на 66-му році життя. Нар. 1915 р. в Копичинцях, Україна. Членом УНС став в 1980 році. Залишив у смутку дружину Лідію, дочку Рому і сина Нестора. Похорон відбувся 30-го липня 1981 р. на цвинтарі Вікторія в Сейнт Катарінс, Онтаріо.

Вічна Йому Пам'ять !
Секретар.

ВОЛОДИМИР КУЙБІДА, член УНС Відд. 481 ім. Івана Франка в Карнеґі, Па., помер 19-го листопада 1981 року на 62-му році життя. Нар. 26-го жовтня 1919 року в Карнеґі, Па. Членом УНС став в 1937 р. Залишив у смутку сестру Марію Сімяк, племінниць і племінників. Похорон відбувся 17-го листопада 1981 року на українському католицькому цвинтарі св. Тройці в Карнеґі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 28-го ЛЮТОГО 1982 р.

Порейн, Огайо. Річні збори 233 Відд., о год. 5-ій по пол. в залі церкви св. І. Хрестителя. В програмі: вибір нової Управи на 1982 р. та делеґатів і заступників на 30-ту Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. Ю. Сілецький, секр.

Український Народний Союз
проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ

потребуючим студентам на академічний рік 1982-83

Стипендії будуть признані Стипендійною Комісією УНСоюзу студентам визнаних університетів і каледжів, які **Є ЧЛЕНАМИ УНСОЮЗУ ЩОНАЙМЕНШЕ ДВА РОКИ**, на основі:

1. Фінансової потреби;
2. Студійних досягнень (оцінок);
3. Активности в українському громадському, а зокрема студентському житті.

Подання про стипендії, на формулярах, що їх можна набути в Головній Канцелярії УНСоюзу, слід вносити **до 31-го березня 1982 р.**, на адресу:

Ukrainian National Association, Inc.
30 Montgomery St. • Jersey City, N.J. 07302

УВАГА! ПОДАННЯ НА СТИПЕНДІЇ, ЯКІ НЕ МАТИМУТЬ ВИМАГАНИХ ПРИЛОГ, КОМІСІЯ НЕ БУДЕ РОЗГЛЯДАТИ.

Рочестер, Н. Й. *Рочестер, Н. Й.*

В неділю, 7 березня 1982 р., о год. 3 по пол. в залі Українського Народного Дому
при 831 Джозеф Авеню, РОЧЕСТЕР, Н. Й.
відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНС у РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.

до участи в яких запрошені і зобов'язані члени Окружної Управи, по два представники від кожного Відділу та конвенційні делеґати наступних Відділів:

36, 66, 89, 217, 285, 289, 316, 343, 367 та 437

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Звіти Окружної Управи.
2. Вибір нової Окружної Управи.
3. Звіт голови Конвенційного Комітету — ВОЛОДИМИРА ГАВРИЛЯКА
4. Звіт голів окремих Конвенційних Комісій
5. XXX Конвенція УНС — д-р ІВАН ФЛИС, головний предсідник УНС
6. Плян праці Округи і Відділів на 1982 рік

У Зборах візьме участь
Д-р Іван О. Флис, головний предсідник УНС
По Зборах буде ПЕРЕКУСКА

Константин Шевчук, *почесний голова* — В. Гавриляк, *голова*
Д. Пристай, *секретар* — М. Пилак, *касир*